

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 120 [370] ◆ Субота, 27 червня 1992 року ◆

Ціна 2 крб.

ЗВЕРШИЛОСЯ!

25—26 червня у Києві відбувся Всеукраїнський Православний Собор, який прийняв рішення об'єднати дві найбільші в Україні церкви — Українську православну та Українську автокефальну православну в Українську православну церкву — Київський патріархат. Здійснилася віковична мрія українського народу — православ'я в Україні стало єдиним і незалежним!

На прес-конференції, яка відбулася того ж дня, було повідомлено, що об'єднану УПЦ проголошено правонаступницею УПЦ та УАПЦ, всіх підписаних від їх імені угод, а також майна і коштів (включаючи банківські рахунки), храмів, монастирів. До прийняття нового статуту вирішено керуватися діючим статутом УАПЦ. Головою об'єднаної церкви обрано Патріарха УАПЦ Мстислава, заступником — митрополита Філарета. Керуючим спра-

вами обрано митрополита Переяславського і Січеславського Антонія. Обрано Священний Синод та Раду, до якої, крім церковних ієрархів, увійшли народні депутати України В. Червоний, М. Поросковий та О. Шевченко. Церковним рішенням затверджено «Боже, великий, єдиний, нам Україну храни». Собор звернувся із закликом до інших православних конфесій України об'єднатися.

(Закінчення на 6-й стор.).

ВІДБУВСЯ МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ

Як уже повідомлялось, у Стамбулі 25 червня проходив міжнародний форум по створенню Чорноморської зони співробітництва. У ньому взяли участь президенти і глави урядів країн басейну Чорного моря. Форум відкрив Прем'єр-міністр Туреччини Демірель. Виступили президенти Албанії, Азербайджану, Вірменії, Болгарії, Греції, Грузії, Молдови, Румунії.

На форумі також виступив Президент України Леонід Кравчук. Він сказав:

Сьогоднішнє підписання Декларації про Чорноморське економічне співробітництво переконливо підкреслює, що вперше за всю довгу історію народи Причорномор'я дістали унікальні можливості створити справді рівноправні умови для економічного і політичного співробітництва. Такі умови, які

дають змогу враховувати інтереси всіх держав цього регіону, незважаючи на різноманітність традицій, звичаїв, релігій і культур, рівнів економічного і соціального розвитку, історичного досвіду. Не можна не відзначити символічність того, що саме у «вічному місті на Босфорі», де зішлись Європа з Азією, де зустрілися великі культури Заходу і Сходу, відбувається підписання Декларації, яка відкриває сприятливі перспективи для багатостороннього співробітництва в ім'я миру і процвітання наших країн.

В історії взаємовідносин народів, які з давніх-давен живуть на Причорноморських землях, були різні сторінки. Але ніколи не відчувалась так сильно, як зараз, об'єктивна потреба у збли-

(Закінчення на 3-й стор.).

ЗУСТРІЧ

Л. КРАВЧУКА
З Е. ШЕВАРДНАДЗЕ

25 червня в Стамбулі відбулася зустріч Президента України Леоніда Кравчука з головою Держради Грузії Едуардом Шеварднадзе. В ході теплої, дружньої розмови досягнуто домовленості про те, щоб найближчим часом підготувати і підписати в Тбілісі міжурядову економічну угоду.

Прийнято також рішення про підготовку великомасштабного політичного договору. Цілком імовірно, його буде підписано восени.

Керівники України і Грузії перебувають у Стамбулі на зустрічі на найвищому рівні по економічному співробітництву країн басейну Чорного моря.

«ЛАДУСЬ» ДЛЯ БІЛОЇ ЧАПЛИ

«Ладки-ладусі...
полетіли-полетіли,
на голівочку сіли...»
А ото — біла
чапля, рідкісна
дуже, летить.
Летить-летить, а з
тим, щоб сісти —
проблема. Бо на
воді — нафта, а на
землі скрізь — ми.
Куди їй сісти?
Хіба й справді —
на голівочку нашу
нерозумну?

Фото
Семена ХОРОШКА.

МІЖРЕГІОНАЛЬНА нарада керівників міських Рад народних депутатів базового рівня відбулася вчора у Дніпропетровську. Скликалась вона з ініціативи семи народних депутатів України, які очолюють міські Ради Макіївки, Харкова, Красноперекопська, Лисичанська, Ордонікідзе, Дніпропетровська і Маріуполя. Мета — обговорити завдання та спільну роботу Рад базового рівня у розбудові незалежної України, практичної реалізації чинного законодавства.

В роботі наради взяли участь і виступили Перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець.

Читайте в номері

13

САМОСУД

Актуально

Дев'ять мінус два

Учора в Мінську розпочалася зустріч керівників урядів держав СНД. У ній беруть участь повноважні

делегатії дев'яти з одинадцяти держав співдружності. Як повідомили білоруські офіційні особи, через складну обстановку в їхніх республіках не змогли приїхати молдовський та азербайджанський прем'єри. За словами віце-прем'єр-міністра Росії Шохіна, проблема карбованцевої зони розглядатиметься на зустрічі в першу чергу. Обговорюватиметься й питання щодо кордонів з огляду на рішення російського уряду про створення власних прикордонних військ. Серед

інших пунктів порядку денного — створення телерадіокомпанії СНД, співробітництво у галузі охорони здоров'я та використання ядерної енергії.

Без проблем

Протокол, про встановлення дипломатичних відносин між Білоруссю та Росією підписали в Мінську

прем'єр-міністр Кебич і виконуючий обов'язки глави російського уряду Гайдар. Цягодія, наголосив Кебич, закладає основу для розвитку двосторонніх зв'язків у всіх сферах. Він також повідомив, що вже підготовлено пакет з дванадцяти договорів і угод про політичне, економічне та культурне білорусько-російське співробітництво. Тим часом Гайдар заявив, що між двома державами взагалі не існує серйозних політичних чи економічних проблем.

Державу ледь не поділили. Церкву об'єднали

Денне і вечірнє засідання 25 червня

Чи може Україна мати свій «Карабах»? Так, може, чи, точніше, могла, якби депутати прийняли Закон «Про національну меншість в Україні» в тому вигляді, як було запропоновано в проекті. Міна під нашу державу, як емоційно, але небезпечно визначили Голова Гай, Павлюк. Більше була закладена в статтях 15, 16 та 17 законопроекту, який слухався в другому читанні. У них йшлося про створення національних адміністративно-територіальних одиниць у місцях компактного проживання національної меншості. Підкреслюю — саме адміністративно-територіальних. Отже, вірогідність власної «гарячої точки» в перспективі була б не такою вже — феморно, як вважали творці цього законопроекту. Той, хто мріє про розчленування України, мав би непогано підстави для триумфу.

Якщо в статті 15 ми заклали політичні та міжнаціональні конфлікти, — сказав народний депутат С. Павлюк, — то в двох наступних — повний правовий нігілізм. Закон про референдум стверджує, що територія України є цілісною і неотчужуваною, якості територіальних претензій може випливати тільки держава в цілому. Тут же сказано, що адміністративно-територіальні одиниці утворюються шляхом місцевого референдуму. Просто сміх!

Виявляється, «смішно» було не всім — ці статті залишили «в силі». І знову пішли в наступ депутати, які чітко усвідомлювали не тільки смішні, а й вибухонобезпечні тенденції такої поведінки нашої держави. Ми не маємо, як політики будуть керувати тими адміністративно-територіальними одиницями, завтра вони поставлять питання про самовизначення території, її відокремлення, приєднання до якоїсь іншої держави. Що з цього вийде, можна побачити, витавши на «екскурсію» в Молдову чи на Кавказ.

Доповідач Народний депу-

тат О. Піскун та присутній міністр у справах національностей Ю. Олененко пояснили, що працюючи над цими статтями, вони виходили з досвіду... 20-х років. Вичерпне пояснення, нічого не скажеш. Особливо, якщо загадати, що автором цього доповіді був незабутній Йосиф Віссаріонович, духовний батько Придністров'я, Остесі, Карабаху тощо.

Нині жодна країна Європи не підтримує ідею створення національно-адміністративних одиниць. Бо це лише теоретично звучить красиво, мовляв, захист прав людини; на практиці ж такий «захист» призводить саме до порушення прав, до міжнаціональних і мікрорегіональних конфліктів.

Аргументи тих депутатів, які взяли на себе роль саперів і кинули «розмінувати» Закон, звучали дещо переконливіше. Нерозуміння ситуації й апатія інших відступили перед штурмом здорового глузду. Останнього удару по «противнику» завдав виступ С. Головатого.

— Національно-адміністративні одиниці, — сказав він, — це розділ Конституції «Територіальний устрій України». Тут у нас проголошено, що територія України є цілісною і неотчужуваною. В теперішній Конституції такого устрою немає. У майбутньому, здебільше, так. І ось кілька таких подій стосуються в першу чергу українців, які будуть національною меншістю (!) в національних адміністративно-територіальних районах. Їхній правовий статус не врегульовано, то я пропоную виробити з цих проблем окремий нормативний акт. Якщо ж буде спроба протягнути ці три статті (напевно вони пройшли в першому читанні), закликаю тих депутатів, хто солідарний зі мною, не голосувати за весь Закон.

Хоча несолидарні обурилися — їх було явно менше. Парламент України обійшов ще один підводний риф. Законопроект «Про національну меншість» скотівся на три статті: вони розглядали-

муться в окремому нормативному акті. Сподіваємося, здоровий глузд і тоді не відмовить нашому парламентові.

Пристрасті розпалилися і навколо статті 8 законопроекту, в якій йдеться про використання мови національної меншості в роботі державних органів, громадських об'єднань, а також підприємств, установ і організацій, розташованих у місцях, де більшість населення становлять неукраїнці. Одні депутати вбачали в цій статті дискримінацію прав людини (чомусь особливо російською мовою), суперечність Декларації прав національностей. Інші, навпаки, вважали, що ця стаття передбачає надмірне привілеї і пільги саме для російськомовних. Державна політика гарантує однакові права всім громадянам, незалежно від їхньої національності. І це не красива цукерка, а реальність. Так само реально будуть гарантовані і додаткові права неукраїнцям, закладені в Законі «Про національну меншість в Україні», такі схвалені парламентом на денному засіданні.

Після обидвох перерви депутати розглянули проект постанов Верховної Ради України про оздоровлення економіки сільського господарства, внесли до нього пропозиції, заклали в Законі «Про національну меншість в Україні» такі схвалені парламентом на денному засіданні.

Важке «йшов» проект Закону «Про охорону праці». Шороку на виробничій травматизму понад 140 тисяч осіб, з чим 2600-тихнів, у майже 6000 виникають професійні захворювання. Збитки, пов'язані з аварійністю і травматизмом, незадовільними умовами праці, за підрахунками, становлять п'ять мільярдів карбованців на рік. 30 відсотків серед тих, у кого виявлені професійні захворювання, становлять жінки. Немає необхідності доводити, наскільки важливим є прийняття

ефективних заходів з охорони праці на рівні не тільки окремих підприємств, а й промислових регіонів. Ці ефективні заходи і передбачає запропонований законопроект. Разом з тим депутати, які брали участь в його обговоренні, відзначили поверховий зміст та декларативний характер багатьох статей. Наприклад, стаття 14, в якій йдеться про гарантії охорони праці жінки, більше нагадує гасла з плаката, ніж власне зміст гарантії. Уже вкотре по-жінки, що жінок не можна залучати до роботи в нічний час, а як це існує на практиці, схоже, мало кого цікавить.

Депутат Козаренко розповів, що коли в 1957 році до них на Донбас приїхали гірники-шотландці, всіх жінок, які працювали в шахті, від іноземної делегації сховали в екслюзивно-капіталістів жіночої праці під землею вже давно не використовується. Нині їдуть так багато закордонних колег, пожартував Пило, що вже не встигають ховати слабку статі від чужого ока. Хоч як прикро, але й до цього часу наша політика в галузі охорони праці перевернута з ніг на голову. Основні ресурси вкладються не в створення безпечної техніки і нормативних умов праці, попередження травматизму і захворюваності, а на компенсацію людям наслідків негативного впливу небезпечних виробничих факторів у вигляді доплат, пенсій, відпусток тощо. Хіба нормально, що на компенсацію за важкі умови праці витрачається коштів в 10 разів більше, аніж на заходи щодо поліпшення цих умов. Законопроект «Про охорону праці» і покликаний, на думку більшості депутатів, зробити поворот в політиці галузі.

Засідання закінчилося на оптимістичній ноті. Голова Верховної Ради зачитав рішення Собору Української православної церкви, яке тільки що надійшло до парламенту про об'єднання УПЦ з УАПЦ у єдиній Українській православної церкви. Слава Богу, хоч одні українці об'єдналися!

Людіміа КОХАНЕЦЬ.

Маємо все, щоб мати все

Економіка

Проект Указу Президента «Про заходи щодо створення національної системи зв'язку» та постанову «Про стан та перспективи розвитку мінерально-сировинної бази України» були темою обговорення на засіданні Колегії з питань науково-технічної політики Державної думи.

Стосовно програми створення національної системи зв'язку, то вона передбачає розвиток на новому рівні телефонної мережі, поштової та документальної зв'язку, а також теледіалогов. На це потрібно 420 мільярдів карбованців. А за прогнозами спеціалістів Мінзв'язку, у 1993 році із збереженням діючих тарифів на послуги з відміною всіх податків Міністерство матиме лише 33 мільярди карбованців доходу. Витрат чи не всі потрібні гроші планується отримати з бюджету, якому й так не можемо дати ради. Однак зв'язок — справа для держави потрібна, тож можна сподіватися, що ці кошти буде виділено.

А міністр зв'язку України О. Прохвицький обіцяє до 2005 року забезпечити телефонною кожною сім'єю в місті і половині сім'ей на селі. Крім того, міністр повідомив, що до кінця тисячоліття маємо створити в Україні шестизначний державну телевізійну та широку кабельну мережу. Також ведуться переговори про створення спільного українсько-канадського підприємства, яке забезпечуватиме транслювати українських програм на простір від Уралу до Західної Європи. Це дуже метю канадська сторона надасть супутник, а українська — все необхідне обладнання. Це, до речі, дещо допоможе вирішити проблему конверсійних підприємств, адже до цієї роботи планується залучити центри ВПК в Києві, Харкові та Дніпропетровську.

Ознайомившись із проектом постанови «Про стан та перспективи розвитку мінерально-сировинної бази України», можна зробити висновок, що Україна володіє значними потенціалами, але сьогодні розумно використуватися лише незначна частка його. Тож постанову спрямована на те, щоб за наступні 5—10 років не тільки за безпечити сировинними ресурсами потреби української індустрії, а й зробити їх одним із основних джерел вільно конвертованого валюту для реконструкції економіки та покриття витрат на закупівлю корисних копалин, яких нам не вистачає. Перспективи ж для цього є, бо Україна на лежить до найбагатших ресурсами країн світу.

Сергій ЛАВРЕНЮК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Володимир СКАЧКО.

ВІД НС ДО ВІЙНИ. АЛЕ НА СЛОВАХ

Ранкове засідання 26 червня

Депутати затвердили в другому читанні Закон про надзвичайний стан, про визнання таким, що втратив чинність деяких актів законодавства України в зв'язку з прийняттям Закону «Про громадянство України»; прийняли постанову ВР про затвердження положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження і про зміни адміністративно-територіального устрою України; відхилили постанову ВР про оренду окремих майнових комплексів, що є в загальнодержавній власності. Під кінець засідання заслухали інформацію Я. Кондратьєва, голови української делегації на переговорах у Кишиневі про становище в Придністров'ї. Її доручили опрацювати депутатським комісіям. Наступне засідання ВР України — у вівторок 30 червня.

Такий темп на дві години, як і раніше, певно, тому, що, по-перше, зал порожняк на очах, і ті депутати, що залишилися, вже не встигають натиснути на кнопки; по-друге, тому, що один з депутатів слухав зауваження: «Годі нам читати політичні промови, давайте краще голосувати і таким чином визначатися».

Вони й справді так краще, тим більше, що навіть Закон про надзвичайний стан відповідає міжнародним правовим нормам. Депутатів не

заликали навіть заглиблені про сумнозвісний ДКНС, що став символом НС у нашій країні. І вони проголосували за огляду на світову практику. А та свідчить, що НС — це цілком природне явище політичного життя за умов стихійних лих, катастроф, безладдя, що загрожують життю громадян, посягати на конституційний лад насильницькими методами чи порушенні територіальної цілісності держави. Таким чином влада скрізь захищає і себе, й Конституцію та державу, і спокій громадян.

І головна проблема в тому, щоб надзвичайний стан не зловживали. Для цього український Закон передбачає кілька заборонних норм, починаючи від суворого регламентації під час введення НС до чіткого обмеження його терміну: на всій Україні — до 30 діб, на окремих територіях — до 60 діб. Чітко визначені й засоби здійснення заходів НС. У всякому разі це не передбачено, що можна пускати танки на мирних людей...

Невеличка заминка в депутатах виникла з обговоренням положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження. Одні наполягали врахувати багатонаціональність України та свідомість досвідчених владних осіб, які вилучили з конституції посилаючись на національність, прописку тощо. Інші — вимагали, щоб головний документ громадянина давав йому можливість позувати комплексом «національної несприятливості», сприяв відродженню національної самосвідомості. «Пе-

ремогли» перші і, так би мовити, слава Богу, бо, як на мене, не можна «національно» відірватися тільки з допомогою якогось запису.

Розповідь Я. Кондратьєва підтвердила те, про що вже відверто заявив Л. Кравчук у Придністров'ї: іде війна. Причому із застосуванням усієї наявної зброї аж до реактивної артилерії. Політики на терезах людського життя виважують свої амбіції, говорять про геополітику, а ти нещасний людина, тому й не може бути України безлюдною. Воно вже змінило свою офіційну позицію щодо придністровського конфлікту, виступила на захист мирного населення, і, як на мене, то головна проблема сьогодні в іншому: й конфлікт загасити, і не дати себе використати у війну. От для цього й справді депутатам треба добре поміркувати в комісіях, а не виголошувати заклики біля мікрофону. Є надія, що станеться саме так.

ВІДБУВСЯ МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

женні людей, обміни досвідом, знаннями, у зміцненні ділових зв'язків. Нас об'єднує не тільки географічна близькість, спільна історія, схожість проблем, тривога за майбутнє Чорного моря. Багато країн нашого регіону переживають складний період економічних і соціальних перетворень.

Декларація, підписана Президентом, дає нам можливість прискорити процес реформ і уникнути помилок, спираючись на досвід країн, які першими стали на цей шлях і досягли позитивних результатів. Це має особливе значення для держав, які тільки недавно здобули свою

незалежність. Україна, зокрема, переживає складний період національного, культурного і духовного відродження. Але вона послідовно крок за кроком просувається по шляху економічних і політичних реформ, утвердження своєї державності. Переконали, що економічні реформи, розвиток демократії, забезпечення внутрішньої стабільності допоможуть Україні стати надійним і відповідальним партнером у взаємовигідному співробітництві з іншими країнами Чорноморського басейну.

Важливим у Декларації є те, що вона орієнтована на сприяння прийняттю і приміненню Рішення про їх приймач Україна на державному рівні. Йдуть саме в

цьому руслі. Ми сподіваємось на позитивні зрушення в економіці вже найближчим часом. І цього буде досягнуто завдяки співробітництву з країнами Причорномор'я.

Підписана Декларація, на думку Леоніда Кравчука, є важливим кроком на шляху до вітання в житті миротворчих принципів НБСЕ. І ось, на превеликий жаль, ще досі не зникає ворожість на багатостраждальній землі Причорномор'я, летять кров, гинуть люди. Важливо не стояти осторонь, не відмовлятися від співробітництва з країнами, втягнутими в конфлікт, а надавати їм можливість шляхом участі в багатосторонніх програмах

досягати взаєморозуміння і миру.

Ініціатива України про перетворення зони Чорноморського басейну в безядерну зону набуває в цьому контексті особливого значення і заслуговує підтримки з боку інших держав і регіонів.

Президент України висловлює упевненість в тому, що спільними зусиллями, долаючи проблеми і суперечності, учасники міжнародного форуму зможуть перетворити Чорне море в зону миру, стабільності і процвітання.

Історія дала не тільки шанс, а й поклату на нас величезну відповідальність, підкреслив Леонід Кравчук. Від нас залежить, стане цей день початком нової ери, миру та безпеки Причорномор'я чи

залишиться тільки згадкою про ще одну невдачу спробу єднання. Зі свого боку Україна робить все можливе, щоб цей вибір відбувся, щоб народи регіону жили у мирі і злагоді, співробітничали, обмінювалися матеріальними та духовними цінностями.

Потім відбулась урочиста церемонія підписання Декларації про Чорноморське економічне співробітництво. Своєї підписи під цим історичним документом поставили керівники Албанії, Вірменії, Азербайджану, Болгарії, Греції, Грузії, Молдови, Росії, Румунії, Туреччини і України.

Українформ.

ЗУСТРІЧ ЧЕТВІРКИ

Як і планувалося, 25 червня в Стамбулі відбулась робоча зустріч президентів Молдови, Росії, Румунії і України. Обговорено питання, які стосуються конфлікту в лівобережних районах Республіки Молдова. У результаті обміну думками було вирішено запропонувати сторонам негайно і беззаперечно припинити вогонь по всій лінії протистояння і приступити через добу до роз'єднання своїх збройних формувань. Поставлено завдання створити зони і коридори безпеки для безперешкодного пересування цивільного населення, медичного персоналу та доставки гуманітарної допомоги жителям потерпілих районів.

Ці заходи, підкреслювалось на зустрічі, мають здійснюватися через парламентську комісію, яка складається з представників обох сторін за участю як спостерігача чотиристоронньої Змішаної комісії. Важливо найближчим часом розглянути питання про роз'єднувальні сили, забезпечити нейтралітет 14-ї армії. Особливо обумовле-

но, що статус армії, строки і порядок її виведення буде визначено на переговорах між Російською Федерацією і Республікою Молдова, які почнуть найближчим часом.

Зазначалося, що вразі як після прийняття вимог мають бути вжиті ефективні заходи щодо подання гуманітарної допомоги потерпілим районам і створення необхідних умов для повернення біженців із залученням до цих зусиль Міжнародного Комітету Червоного Хреста, інших міжнародних гуманітарних організацій, а також національних товариств Червоного Хреста чотирьох країн.

Президенти Росії, Румунії і України звернулися до парламенту Республіки Молдова з пропозицією розглянути і вирішити питання про статус лівобережних районів Молдови. Президенти доручили своїм міністрам закордонних справ зустрітись протягом тижня для відпрацювання деяких питань і механізму реалізації прийнятих рішень.

Чотири президенти вважають за необхідне звернутися до керівних органів НБСЕ із закликом активно сприяти врегулюванню конфлікту шляхом посередницької діяльності.

Особливо підкреслювалось, що керівники чотирьох держав проведуть більш активну миротворницьку роль ООН у процесі політичного врегулювання проблеми лівобережних районів Республіки Молдова. У цьому контексті вони висловили задоволення рішенням Генерального секретаря ООН найближчим часом у район конфлікту місії.

Президенти Республіки Молдова і Російської Федерації, Румунії і України будуть і далі підтримувати між собою контакти з питань врегулювання конфлікту в лівобережних районах Молдови.

У зустрічі взяли участь міністри закордонних справ чотирьох країн.

Віктор ДЕМИДЕНКО,
кор. Українформ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТТІ 23 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАГАЛЬНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ»

Верховна Рада України постановляє:

Пункт «а» частини першої статті 23 Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» викласти в такій редакції:

«а) для солдатів і сержантів, які проходять строкову військову службу в Збройних Силах України, Національній гвардії України, Прикордонних військах України, інших військових формуваннях та Службі безпеки України, — 18 місяців (для осіб, які мають вищу освіту, — 12 місяців); для матросів і стар-

шин, які проходять строкову військову службу на кораблях, суднах і в берегових частинах бойового забезпечення Військово-морських сил України та в морських частинах Прикордонних військ України, — 24 місяці (для осіб, які мають вищу освіту, — 18 місяців); для солдатів і матросів, сержантів і старшин, які проходять військову службу за контрактом, — 3 роки».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
19 червня 1992 року

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ВЕКСЕЛІВ В ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ОБОРОТІ УКРАЇНИ

Для запровадження комерційного кредиту, поліпшення розрахункових відносин між суб'єктами господарської діяльності Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести ексельний обіг з використанням простого і переказного векселів відповідно до Женевської конвенції 1930 року.
2. Кабінету Міністрів України разом з Національним банком України до 1 липня 1992 року розробити і затвердити правила виготовлення і використання вексельних бланків.
3. Національному банку

України до 1 липня 1992 року встановити порядок здійснення комерційних банківських операцій по обліку (дисконту) векселів, прийнятих їх в заставу та інших операцій банків з векселями.

4. Кабінету Міністрів України до 1 вересня 1992 року здійснити заходи по координації підготовки відповідних міністерств і відомств до використання векселів в господарському обороті.

Голова Верховної Ради
України

І. ПЛЮЩ

м. Київ
17 червня 1992 року

ТИЖДЕНЬ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО КІНО

Розпочався він у Києві прем'єрою фільму «Останнє кохання Ляури Адлер». Загалом же демонструватимуться стрічки відомих режисерів, які відкривають широкі панорами ізраїльського кінематографа. Якою мірою їхня кінотворча стилістика відповідає смакам нашого глядача — покаже час. Однак попередні оцінки можна було зробити і першого ж дня тижня. Справді майстерне «Останнє кохання Ляури Адлер» потребує підготовленої аудиторії. Режисерська версія картини спонукає оглянути духовний світ, естетичні запити людини на тлі посвяченого побуту акторської

трупи, де кожний виконавець — звичайний смертний і водночас — яскрава особистість, вінець природи. Якщо ж псувалося настрій в перший день перегляду — то це наші деякі глядачі, Люменізаційний елемент, очевидно сплутавши афіші, просочився-таки до глядацької зали, де й давав волю своїм обмеженим почуттям: реготав, кидав репінки, плескав у долоні.

У шлюмі ж, гадаю, знайомство з ізраїльським кінопродукцією розширює світ культурних традицій давнього народу. Отже, як то кажуть, стежте за сфінсами.

Володимир
СТАНІСЛАВЧИК.

КОМЮНКЕ

ПРО ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТІВ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА,

РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ, РУМУНІЇ І УКРАЇНИ

Президенти Республіки Молдова, Російської Федерації, Румунії і України провели 25 червня 1992 року в Стамбулі робочу зустріч з питань, що стосуються конфлікту в лівобережних районах Республіки Молдова.

У результаті обміну думками було вирішено: — запропонувати сторонам у конфлікті негайно і беззаперечно припинити вогонь по всій лінії протистояння;

— через добу після припинення вогню обома сторонами приступити до роз'єднання своїх збройних формувань; — створити зони і коридори безпеки для безперешкодного пересування цивільного населення, медичного персоналу і доставки гуманітарної допомоги жителям потерпілих районів.

Зазначені заходи здійснюються через парламентську комісію, яка складається з представників обох сторін за участю як спостерігача чотиристоронньої Змішаної комісії; — розглянути питання про роз'єднувальні сили; — забезпечити нейтралітет 14-ї армії. Статус армії,

строки і порядок її виведення буде визначено на переговорах між Російською Федерацією і Республікою Молдова, які почнуть найближчим часом.

Відразу ж після припинення вогню вживаються ефективні заходи щодо подання гуманітарної допомоги потерпілим районам і створення необхідних умов для повернення біженців із залученням до цих зусиль Міжнародного комітету Червоного Хреста, інших міжнародних гуманітарних організацій, а також національних товариств Червоного Хреста чотирьох країн.

Президенти звертаються до парламенту Республіки Молдова з пропозицією розглянути і вирішити питання про статус лівобережних районів Республіки Молдова.

Президенти доручили своїм міністрам закордонних справ зустрітись протягом тижня для відпрацювання деяких питань і механізму реалізації вищевикладених рішень.

Чотири Президенти вважають за необхідне звернутися до керівних органів НБСЕ із за-

ЗВЕРНЕННЯ

**УКРАЇНСЬКОГО
ФОНДУ МИРУ
ДО УЧАСНИКІВ
БРАТОВБИВЧИХ
КОНФЛІКТІВ
У ПРИДНІСТРОВ'І,
КАРАБАСІ,
ПІВДЕННІЙ ОСЕТІЇ**

Люди добрі! Схаменіться! Мільйони українських миротворців у цей трагічний час звертаються до вас із братнім закликком: подумайте, що діється на ваших землях, у ваших освічених дідамі й прадидами оселяє!

З болем і скорботою бачимо в Придністров'ї, Карабасі, Південній Осетії фактично почалося громадянське війна; якими б фіговими листками ми не прикривали факти, на вулицях ваших міст сіп убивають людей, лежать закривавлені трупи, муться сідас на мертві дитячі личка; бачимо, що всі миротворці, посередники між двома сторонами (з боку України!) виявляються маріонетками, нездатними погамувати страшливу жагу до вбивства й нищення; бачимо, що в цій сумній війні гинуть найкращі мирні жителі: жінки, діти, старі; бачимо, що наймудріші серед вас забули слово нашого Творця: «Не убий» і абияк, розстрілюють, кимось катують, забивають, що є ще інше Боже слово: «Да воздзержишся!» і той, хто сьогодні виускає кулю в дитяче серце, завтра, на своє горе, може побачити абитим і своє невинне дитя;

Бачимо, що найплідніші землі Європи, виногради, плантації, розкішні сади, єврейські палаци, заводські будови стають попелом і пустелою.

Український фонд миру хоче одного: щоб ви, такі ж, як і ми, в душах своїх мирні, чесні, п'ячшовиті люди, згадали своє Божественне місію: БУТИ ЛЮДЬМИ І ТІЛЬКИ ЛЮДЬМИ!

Український фонд миру благає вас усядижити жорстоку істину: чим більше ви вбиватимете, одне одного, тим безнадійніше буде ваша справа і ніхто не переможе! Український фонд миру кричить з болем на весь світ, щоб ви повернулися до трагедії, до своїх сімей, до дітей і онуків і не сиротили їх!

Український фонд миру вважає, що в братовбивчій громадянській війні (зізнаємося, вона вже іде!) немає сенсу з'ясувати, хто правий, а хто ні, хто винен, а хто ні. Сидіте, добрі люди, до столу і починайте трудити, але єдино можливу мирну бесіду, шукайте спільну мову, і гляньте одне одному в очі — ви ж усі не страждаете, змучилися, зневірившись, ви не хочете смерті, ви вірите в те, що вас чекає напереді щасливе життя.

Тож, любі люди, ще є час! Схаменіться!

Український фонд миру.
24 червня 1992 року
Київ

Ностальгія!

ГІМН У ПІДЗЕМЛІ

У підземному переході, що на майдані Незалежності трое музикантів — сакоффон, барабан і труба грали гімн Радянського Союзу. Чималий натовп слухав уважно, не коментував. Час від часу хтось хихкав у футляр грошей, присутні аплодували...

Ольга ГУТВАРЕВА.
Київ.

Добра вість

ЗОЛОТА ЖИЛА

Придністровське золоту знаходили раніше лише в скіфських похованнях, яких чимало на Поділлі. Та, як з'ясувалося, його щедрі поклади були відкриті в Могилі-Подільському районі багато років тому. Правда, видобуток тут не простий, тож розробляти жилу Союз

не квапився. А ось для України роздвіжені перспективи. Вже є проекти його експлуатації. Місцеві геологи запевняють, що це буде чи не найбільше родовище молодот держави.

Леонід ГОВІРСЬКИЙ.
Вінниця.

Оказії

ЗАДУМАЛИ СТРАЙКУВАТИ

Водії Баранівського автопідприємства № 118-43 попередили свою адміністрацію, що застрайкують, якщо їм не підвищать зарплату. Власти відреагували дискусивно і провели перевірку підприємства, під час якої

з'ясувалося, що водії щодня мають близько 400 карбованців «львого» прибутку. Страйк не відбувся, автобуси вийшли на маршрути.

ІА «НЕСТОР».
Житомирська область.

Новини бізнесу

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕБЮТ МІНОЛТИ

У Києві, на теплоході «Лесі Українки» відбулася презентація відеоміні в Україні фірми «МІНОЛТА ТРЕНДІНГ УКРАЇНА». Гості поцілювалися з виставкою продукції відомої японської фірми, дізналися про результати діяльності МТУ за минулі роки та про перспективи, зустрілися з представниками фірми-засновників МТУ МІНОЛТИ АВСТРІЯ. Крім журналістів на презентації були народні депутати України, члени уряду, керівники молодих комерційних структур. За п'ять годин, тобто за час плавання «Лесі Українки» по Дніпру, було досягнуто кілька домовленостей про співробітництво.

Андрій БОБЧКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Репліка

НЕ ЧІЙ МИ ДІТИ,
А ЯКІ МИ ДІТИ

Шановний пане Власов! З почуттями здивування, прикраси, навіть страху прочитав Вашу статтю «Чий ми діти?» в газеті «Правда» від 12 травня п. р. Подібні висловлювання: «все частіше можна чути не лише на вулицях від осіб, не обтяжених відповідальністю за свої слова, а й зі сторінок газет, колишніх виразників думок «авангарду трудового народу».

Варто б пам'ятати, що експлуатація «дітей» пробуєження національного самозбереження народу завжди вела до націоналізму як державної політики, крайню форму якого — нацизм — Європа ледь пережила.

Для окремих осіб мовні та інші відмінності між людьми з найдавніших часів служили найпростішим і надійним засобом розділити їх, підкорити своїм впливу, поставити під свій контроль результати господарської діяльності.

Марксизм теоретизованому словесному блуду, а більшовики на практиці спробували зручно управляти

людьми, розділеними на бідних і багатих, «наших» і «не-наших». Результати ті самі — загальногосподарська катастрофа і відторгнення націоналізму як засобу боротьби з іншою формою тоталітаризму — більшовизмом.

Прихід на хвилі націоналізму до влади осіб певної моралі, навіть при якійсь їхній успішності у розвитку економіки, не є ні гарантією свободи та демократії, ні основою для пояснення власного устремління до вирішення проблем отаким методом.

Громадянськість, розуміння своєю громадянською обов'язку щодо собі подібних, почуття соціальної відповідальності за вчинене, на мій погляд, куди цінніші ніж будь-який давній навколишній постулат минулої історії як фанфар та бравах марша будівників комунізму на Красній площі.

Хай простить, хай допоможе Вам Бог!

Едуард ІАШУТІН,
колишній радянський громадянин, австрійський бізнесмен.

Коліс «Настольная книга для хозяек», складена за програмою кулінарної школи Зінаїди Неженцевої в Харкові, не раз ставала книжкою року. Випущена 1907 року в Москві, вона вразила не тільки змістом, а й розкішним оформленням. Недарма ж про авторку говорили, що вона — шеф-кухар царської сім'ї. Втім, достеменно про З. Неженцеву майже нічого не відомо. Її книги, що зазнали коліс гучного успіху, потім зникли з центральних бібліотек.

П'ять разів «Настольная книга для хозяек» перевидувалася в Україні — вже після революції. Звісно, про розкішний вигляд вже не було й мови: це ж не матеріяли якогось надцятого парт'їзду.

Як би там не було, один примірник унікальної книги зберігся у кишині В. Івановського, і він люб'язно надав можливість акціонерному товариству «Обереги» скористатися з нього. Книжка випущена за власним тиражем. Зміст її смачно пахне добротним, затішним життям, коли люди люблять ближніх і поважали себе. Всі страви тут розраховані не на царську сім'ю, а на звичайного обивателя. Тож є немало такого, що може потішити й наших незадоволених.

САЛАТ ОЛІВ'Є
(на 5 персон)
Це, до речі, класичний рецепт. Як відомо, в нормальній кухні основна складова частини олів'є — куряче м'ясо.

Нарізані дрібними шматочками м'ясо смаженої курки чи двох рибчиків, чи півтора фунта вареної осетрини або севрюги, додають туди ж 20—30 очищених і нарізаних раковин шийок, 6—7 варених і нарізаних картоплі, 4—5 очищених свіжких

Нещодавно пенсіонер Володимир Гончарук, який живе в Хмельницькому, зробив для себе друге по величині після Галілея відкриття. На цілком практичний основі він стверджує, що крутитись не лише земля, колесо, а й папір. Для підтвердження цього приніс у корпункт «Голосу України» відповідні документи. Спробуємо концептуально викласти його аргументи.

На початку лютого, коли Верховна Рада обговорювала в першому читанні проект закону про пенсійне забезпечення військовослужбовців, Володимир Пилипюк від імені привокзничних 1944-45 років, які служили не 3, а 7—8 років, запропонував надстрокову службу в Порт-Артурі зараховувати з північним коефіцієнтом. Тобто, один рік за два. І навіть приклад, рік за два велів зараховувати солдатам навіть цар Павлу. Цього листа Гончарук надіслав до Верховної Ради, щоб його пропозицію розглянули у відповідній комісії та Міністерстві оборони України.

Офіцерам міноборонської канцелярії, певне, ніколи було уважно прочитати листа пенсіонера і, за старим принципом, відфутболити на периферію, суворо наказавши від імені генерал-майора Паламарчука: «Изучить просьбу. Дать ответ заявителю в соответствии с существующим законодательством». В обласькоматі прочитали листа, супроводжуючу дешею і стеновую від поділу плечима, жобурнули

Уже не перший рік кафедра футболу КДЮФР випускає групи іноземних студентів. Нинішні випускники — хлопці солідні. Скажімо, Бен Махамад Фатхі (Туніс), Хамаль Абдель Лиллах (Марокко), Зараваа Басам (Сирія) продовжать навчання в аспірантурі інституту. А от Махамад Башир із Сирії також мріє про аспірантуру, але в інституті. Це, гадаю, свідчення високого авторитету київського фізкультурного вузу.

Для випускників іноземців стали традиційними футбольні поєдинки з командою спортивних журналістів «Пресинг». Окрім вище названих студентів, в матчі який пройшов на Республіканському стадіоні, за збірну світу гра-

Книжка тижня

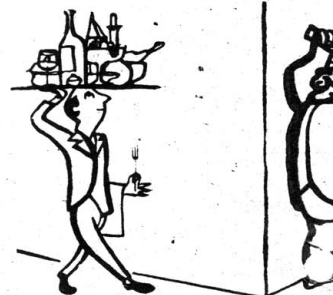
КУЛІНАРНИЙ
БЕСТСЕЛЕР

чи солоних огірків, теж нарізаних, а також 3—4 порізані напівкружальцями крутих яєць. Посолити, поперчити, добре перемішати і, виклавши в салатник, залити соусом провансаль (майже майонез). Прикрасити зеленим салатом, огірками, поставити на лід (у холодильнику), а вже потім подавати на стіл.

ПІСНА СОЛЯНКА

(на 5 персон)
Вариться грибний (2—3 штуки грибів) чи рибний бульйон з кісток, а можна й навіплі рибки два чи два з половиною фунта. За годину до обіду в чистій настрелі готують таку приправу: тушкують дрібно по-

різану цибулю, туди ж додати кружальцями половину пелюшки боршана; 2 і проідржені 20 хвилин до кипіння кладуть: фунта обмари ленькими шматочками остиглого кружальця 4—5 нарізані чверть фунта Богу, не ке, можа, Л. Б.), чверть (взагалі в п'ять нують — Л. Б.) — квітучі, розсолу й п'яні.

Так і живемо

А ПАПІР
КРУТИТЬСЯ

дав до Верховної Ради, щоб його пропозицію розглянули у відповідній комісії та Міністерстві оборони України.

Офіцерам міноборонської канцелярії, певне, ніколи було уважно прочитати листа пенсіонера і, за старим принципом, відфутболити на периферію, суворо наказавши від імені генерал-майора Паламарчука: «Изучить просьбу. Дать ответ заявителю в соответствии с существующим законодательством».

В обласькоматі прочитали листа, супроводжуючу дешею і стеновую від поділу плечима, жобурнули

листа ще не військомат. рення».

Хоча й не того дня, по ченку, але з м'явса. Потім «Пітання при трудовий службові служби на пільгову компетенції».

Це може в Верховна Р Прочитавши лодимир Писа: люди дотався ж то ховної. Д а? Правда, реторія і в спробувати ція пенсіонеому колу...

Ось теперечити, як титься, як сні!

Михайло Хмельницький

ВИПУСКНИЙ
ЗБІРНОЇ СВ

Традиції

ли ще й представники Ефіопії, Мозамбіку, Греції, Лівану. Більшість із них у себе вдома виступали на найвищому рівні. Приміром, сирець Масрі Салд град за молодіжну збірну своєї держави, був провідним гравцем клубу «Динамо» (Дамаск).

Ну, а судив матч, також за традицією, аспірант КДЮФР з Египту, арбітр ФІФА Абдель Насер

Скажу, журналістам перелинки, команди ви 4:1 на користь Лівану. Але як гравцем тира? Віктор Спирин заці, Сан Ві перший гол відзначився «Спортивний

Книжка тижня

КУЛІНАРНИЙ
БЕСТСЕЛЕР

чи солоних огірків, теж нарізаних, а також 3—4 порізаніх напівкружальцями моркви та половину петрушки, ложку борошна. 2—3 ложки томатів і проціджений бульйон. За 20 хвилин до обіду в солянку кладуть: два з половиною фунта обсмаженої в олії маленькими шматочками риби — осетрини чи судака, 2—3 очищених і порізаних у півкружальця солоних огірків, 4—5 нарізаних картоплі, чверть фунта каперсів (їй-Богу, не «ю», що, «а» таке, можа, «хтось» п... ке. — Л. Б.), чверть фунта маслин (взагалі в природі вони існують. — Л. Б.), а для смаку — кип'яченого огіркового розсолу й подрібненої зелені.

ПІСНА СОЛЯНКА
(на 5 персон)

Вариться грибний (2—3 штуки грибів) чи рибний бульйон з кісток, а можна й навіпіл — риби два чи два з половиною фунта. За годину до обіду в чистій каструлі готують таку праву: тушкують дрібно по-

різану цибулину в ложці олії; туди ж додають нарізану кружальцями морквину й половину петрушки, ложку борошна. 2—3 ложки томатів і проціджений бульйон. За 20 хвилин до обіду в солянку кладуть: два з половиною фунта обсмаженої в олії маленькими шматочками риби — осетрини чи судака, 2—3 очищених і порізаних у півкружальця солоних огірків, 4—5 нарізаних картоплі, чверть фунта каперсів (їй-Богу, не «ю», що, «а» таке, можа, «хтось» п... ке. — Л. Б.), чверть фунта маслин (взагалі в природі вони існують. — Л. Б.), а для смаку — кип'яченого огіркового розсолу й подрібненої зелені.

САЛАТ ОЛІВ'Є
(на 5 персон)

Це, до речі, класичний рецепт. Як відомо, в нормальній кухні основна складова частина олів'є — куряче м'ясо.

Нарізавши дрібними шматочками м'ясо смаженої курки чи двох рябчиків, чи півтора фунта вареної осетрини або севрюги, додають туди ж 20—30 очищених і нарізаних ракових шийок, 6—7 варених і нарізаних картоплі, 4—5 очищених свіжих

Так і живемо

А ПАПІР
КРУТИТЬСЯ

дав до Верховної Ради, щоб його пропозицію розглянули у відповідній комісії та Міністерстві оборони України. Офіцерам міноборонівської канцелярії, певне, ніколи було уважно прочитати листа пенсіонера і, за старим принципом, відфутболити на периферію, суворо наказавши від імені генерал-майора Паламарчука: «Изучить просьбу. Дать ответ заявителю в соответствии с существующим законодательством». В облівійськоматі прочитали листа, супроводжуючу депешу і, стеновую від подиву плечима, жбурнули

листа ще нижче — у міськвійськкомат. Для «рассмотрения».

Хоча й не до гумору було того дня полковнику Хвостиченку, але він добряче посміявся. Потім сів і написав: «Питання про зарахування в трудовий стаж дійсної строкової служби в Порт-Артурі на пільгових умовах не в компетенції військкомату. Це може вирішити тільки Верховна Рада України».

Прочитавши ці рядки, Володимир Пилипович обурився: люди добрі, а ж і звертався ж до вас, а Верховної ради! При чому тут ви? Правда пересердився, перегорів і вирішив, що раз спробувати щастя. Пропозиція пенсіонера пішла по другому колу...

Ось тепер спробуйте заперечити, що папір не крутиться, як колесо. Крутиться!

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

ВИПУСКНИЙ БАЛ
ЗБІРНОЇ СВІТУ

Традиції

ли ще й представники Ефіопії, Мозамбіку, Греції, Лівану. Більшість із них у себе вдома виступали на найвищому рівні. Приміром, сирієць Масрі Саїд грав за молодіжну збірну своєї держави, був провідним гравцем клубу «Динамо» (Дамаск).

Ну, а судив матч, також за традицією, аспірант КДІФК з Єгипту, арбітр ФІФА Абдель Насер

Скажу, що українським журналістам спершу було непереливки. На другий тайм команди вийшли за рахунок 4:1 на користь випускників. Але ряд замінь, проведених граючим тренером «Пресинга» Віктором Догадайлом, сприяли загостренню ситуації. Сам Віктор забив отой перший гол. А потім двічі відзначився Юрій Сай із «Спортивною газетою». Вряту-

ГУР'ІВСЬКА КАША
(на 5 персон)

Так, це та каша, яку оспівав Гіларовський, яку полюбляли герої Чехова, О. Островського та інші герої й не герої...

Кип'ятять 3 склянки молока і, засипавши 3/4 склянки манної крупи, варять негусту кашу. Окремо в широкій посудині ставлять у духовку 2 склянки вершків чи молока, щоб утворилася пінка, яку знімають на тарілку; як тільки утвориться нова пінка, знову знімають і продовжують це доти, доки все молоко не википить. Тим часом очищають і товчуть у ступці чи пропускають через машинку чверть або половину фунта волоських горіхів і мигдалю, до якого додають кілька штук гірко мигдалю для запаху. Потім нарізають півфунта різних цукатів і, взявши змащену маслом невеличку нікельовану чи емальовану форму, складають в неї все рядами чи, рівно перемішавши, запікають у духовці. Перед подачею на стіл, щедро засипавши кашу цукром, тримають над нею гарячу праску, під жаром якої цукор розтане і утворить кірочку з деденця.

ДЯБЛЬ І ПАЙ
(на 5 персон)

Півфунта обрізків листкового тіста (у кулінарних магазинах поки що продають, і недорого. — Л. Б.) складають один на один і, розкатавши їх, ріжуть на смужки завширшки 2 пальця й півтора вершка завдовжки. Поклавши їх на деко, змащують яйцем і густо посипають тертим сиром і печуть у духовці, чи, нарізавши смужки завширшки в палець, скручують їх гвинтиками, посипають сиром, чи без нього, печуть у духовці або печі...

Людмила БАРАНЕВИЧ.
Мал. Богдана ЖОЛДАКА.

Анонс

25 РОКІВ НАВПРИСЯДКИ

Українські народні танці, привезені нашими переселенцями до Канади 100 років тому, повертаються в Україну. Річ у тім, що 1 липня ц. р. танцювальний ансамбль «Павличенко» з Канади виступає в Києві, і це буде тільки частиною трижильного турне ансамблю по Україні — Львів, Чернівці, Тернопіль, Івано-Франківськ.

За 25 літ свого існування ансамбль «Павличенко» став відомим у Канаді й США. Керівником і фундатором колективу є Леся Павличенко, вона з успіхом вводить нові творчі елементи у традиційні народні танці Буковини, Закарпаття, Лемківщини, Бойківщини, Гуцульщини, Волині, Полтавщини. Турне ансамблю присвячене 100-літтю українських поселень у Канаді, 125-літтю Канади і, виходить, власному чвертьстоліттю ювілею Лариса ОВДІЮПЛЬСЬКА.

валися журналісти від поразки за вісім хвилин до фінального свистка.

Тепер «Пресинг» збирається вирушити на Миколаївщину. А в середині вересня цей колектив стає учасником великого футбольного шоу на Республіканському стадіоні. Проти журналістів гратимуть зірки української естради. До команди артистів запрошуються популярні співаки Іван Попович, Назарій Яремчук, Василь Зінкевич, Тарас Петриненко, Ігор Демарін, кіноактор Алім Федоринський, артисти естради «Брати-крілики», поет-пісняр Юрій Рибчинський, кінорежисер Володимир Крайнев, актори театру імені Івана Франка...

Віктор ГЕНЧУК.

ПЕРЕСМИКУЄМО, КО

17 червня у програмі телевізійного «Дніпро» прозвучало повідомлення РУХ-ПРЕСУ про те, що начето Миколаївська міськрада прийняла резолюцію, яка розвал економіки, безробіття і зубожіння населення робить прямим наслідком проголошення державної незалежності України.

У зв'язку з цим прес-центр дав офіційні роз'яснення. На XIII позачергову сесію Миколаївської міськради було винесено питання «Про економічне становище, що склалося на підприємствах міста». Прийнято звернення до Президента, уряду, Верховної Ради України, у якому, зокрема, говориться: разом з проблемами загальноекономічного характеру, підприємствам оборонного комплексу до-

диться вирішувати пов'язані з ними промислові питання (відсотки від вартості) міста поточного року, гі виробництва йонів карбонів, наявне приховане загрозують сове. На сьом від підприємств гани працює дано списки 8100 чоловік, ситуації, яка стрімко зростає, підприємствах — фінансова ситуація, що існує, зупинки основних підприємств, цим безпрецедентно вибух. Щоб не д-

ДИВНІ МІЛІЦІОНЕРИ

3 ГРА

НА ЩУК

Дуже здивували продавців гастроному № 1 міста Знамен'янки два міліціонери, які нагодилися в кінці дня і зажадали віддати їм виручку та впустили в підвал з продуктами. Не розвіяли подиву й пред'явлені посвідчення працівників внутрішніх справ. Пославшись на те, що ключі в завідувача, продавці запропонували зателефонувати їй на квартиру. Натомість повідомили про візитерів у відділ позавідомчої охорони. Запідозривши неладне, загірмовані під міліціонерів зловмисники забачливо зникли.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Спосіб пр

Іван Іванов, учень одного з московських ПТУ, маючи за плечима кілька крадіжок, приїхав до Ужгорода. Озброївшись ліхтариком та молотком («захиститися від звірів»), взяв курс до кордону. Успішно подолав першу інженерну споруду — зачався в кущах. З'явилися прикордонники. Зафіксували порушення, пішли. Іванов здолав другий бар'єр і опинився на території Чехо-Словащини. Сів у автобус, де його і взялі прикордонники. Зрозуміло, їхні. І повернули нашим.

Уникнути неприємностей за розтрату в кооперативі «Мобіс» — один з мотивів незаконного перетину кордону і в Ігоря Кікабідзе з Самари. Спочатку він намагався виїхати з країни законним шляхом: звертався до ВВІРу, турбюро «Супутник» тощо. Але нічого не вийшло. Тоді сів за карту і дійшов висновку: найкраще нелегально «змитися» через Закарпаття.

Чотири дні жив у лісі, вивчав місцевість, можливі варіанти переходу кордону. Повернувши його теж з території ЧСФР.

Кікабідзе не єдиний з готовності здійснити повторне порушення кордону. Є такі, кому зробити це поталанило. Наприклад, трічі судимо-

му Юрію С. димирської він успішно Відня, здавши сивши грома тулку. Та та дили в літа Москву.

Після безпечної закордонної сміливість Іванов долов. Тоді. Застосовуючи «зеківський» коп, через хотів дістати. Але завадили прикордонники.

Дмитро Л. Петербурга гендировав у ці по Угорщину. Звідти на Одеса. Однак сучасну так сподобався, що не встигав до лагера. Для знайомого ній орозорі. рег Тиси і п'ять перебрали. ний бік.

спогоди, що ням». з Угорщину знайомого в 30 тисяч ф. ведеться їх після відбуття рання.

Як не памаїж не маїх порушнелів Закарм'я не без вгулярних дружиною сився на лель ВиноБеркі. Писл.

ГУР'ІВСЬКА КАША

(на 5 персон)

Так, це та каша, яку оспівав Глізаровський, яку полюбляв герой Чехова, О. Острозького та інші герої й не герої.

Кип'ятять 3 склянки молока 1, засипавши $\frac{1}{4}$ склянки маїної крупи, варять негусту кашу. Окремо в широкий посудини ставлять у духовку 2 склянки вершків чи молока, яку утворюється піна, яку знімають на тарілці. На піну зливають і варять кашу, знову знімають і продовжують це доти, доки все молоко не википить. Тим часом очисити і товчуть у ступці чи пропускають через машинку чверть або половину фунта волоських горіхів і мигдалю, до якого додають кілька шукт гіркої мигдалю для запаху. Потім нарізають півфунта різних цукатів і, взявши змачну маслом невелику нікельовану чи емальовану форму, складають в неї все рідинами чи, рівно перемішавши, запікають у духовці. Перед подачею на стіл, щедро засипавши кашу цукром, тримають її над нею гарячу праску, під жаром якої цукор розтане і утворить кірочку з деденця.

ДЯВЛЬ І ПАЙ

(на 5 персон)

Півфунта обрізків листкового тіста (у кулінарних магазинах, поки що продають, і недорого). І. Б. складають один на один і розкортають їх, ріжуть на смужки заширшки 2 пальця і півтора вершка завдовжки. Покласти їх на деко, змащують яйцем і густо поспинають тертим сиром і печуть у духовці, чи, нарізавши смужки заширшки в палець, скручують їх гвинтиками, поспинають сиром, чи без нього, печуть у духовці або печуть.

Людмила БАРАНЕНКО.

Мал. Богдана ЖОЛДАКА.

ПЕРЕСМИКУЄМО, КОЛЕГИ?

17 червня у програмі телеканалу «Дніпро» прозвучало повідомлення РУХ-ПРЕСУ про те, що на чолі Миколаївська міська рада прийняла резолюцію, яка розвал економіки, безробіття і зубожіння населення робить прямим наслідком проголошення державної незалежності України.

У зв'язку з цим прес-центр дав офіційні роз'яснення. На XIII позачергову сесію Миколаївської міськради було винесено питання «Про економічне становище, що склалося на підприємствах міста». Прийнято звернення до Президента, уряду, Верховної Ради України, у якому, зокрема, говориться: разом з проблемами загальноекономічного характеру, підприємствам оборонного комплексу дово-

диться вирішувати питання, пов'язані з конверсією. 41 промислове підприємство (63 відсотки від загальної кількості) міста у січні-травні поточного року знизило обсяги виробництва на 500 мільйонів карбованців, у місті наявне приховане безробіття, яке загрожувало перерости у масове. На сьогоднішній день від підприємств міста в органи працевлаштування подано списки на скорочення 8100 чоловік і процес у ситуації, яка складається, стрімко зростає. На всіх підприємствах — акраї складна фінансова ситуація, а стан справ у постачанні міста такий, що існує загроза повної зупинки основних промислових підприємств і разом з цим безперспективного соціального вибуху.

Щоб не допустити цього,

Пригоди

ДИВНІ МІЛІЦІОНЕРИ

Дуже здивували продавців гастроному № 1 міста Знамяни два міліціонери, які нагодилися в кінці дня і зажадали віддати їм виручку та впустили в підвал з продуктами. Не розвіяли подиву працівники внутрішніх справ. Послашавши на те, що клієнти в завідувачі, продавці запропонували зателефонувати їй на квартиру. Натомість повідомили про візитери в відділ позавідомчої охорони. Запідозрили неадекватне, загрозивши їм міліціонери зловмисника заважали зникати.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

3 ГРАНАТОЮ НА ЩУКУ

Вираз «порядок як в армії», видно, безнадійно застарів, бо порядку там немає. Хіба не про це волають численні факти розбазарювання, крадіжок військових майна? Виносьте усе, що попаде під руку. Скажімо, майору Б. Моржову, прапорщику І. Калантаєву під руку попали 180 гранат РГД-5, або, простіше кажучи, «лимонки».

Спосіб привласнення вій-

у зверненні запропоновано: протягом липня поточного року розробити надзвичайну програму підтримки і розвитку суднобудівництва, проведення конверсії, озброєння нову податкову систему, яка б стимулювала виробництво, негайно укласти міжбанківські угоди між країнами СНД тощо.

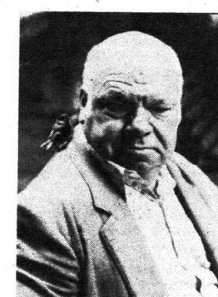
Отже, говориться у повідомленні прес-центру, представники місцевого Руху (голова — депутат міськради Б. Головенко) «надали РУХ-ПРЕСУ інформацію, яка прямо суперечить дійсності». Миколаївська міська рада вимагає від організації РУХу офіційного спростування інформації, яка прозвучала у програмі «Дніпро».

Костянтин ПАРИШКУРА.

Миколаїв.

Життя Рад

Ракурс

ВАКАНТНИЙ ХРУЩОВ

Михайло Полікарпов Крамар з Київського театру імені Франка — артист народнього самоприродного. Можливо, через те йому на плече не болять сидіти навіть похолодні синички. Буває, телефонувати йому: «Драстувати, Михайле Полікарповичу, що хороши гри?» — «А ох з тієї дівки на село, город посадив. А перед тим був на гастролях у Австрії — теж, знаєш, непогано...»

А недавно Михайло Полікарпов Ізиди на «Мосфільм» пробувався на роль Микити Сергієвича Хрущова. Москвичи були задоволені, але роль віддали іншому. Отже, місце Хрущова в українському кінематографі — вакантне. Хто пам'ятає (а хто цього не пам'ятає), як Крамар колись зіграв Стецька, той може бути впевненим, що Хрущова він теж зіграв геніально. Хай потім літці кусають на «Мосфільм».

Христорф ГРУША.
Фото Михайла САЧКА.

Коротко

РОЗЛІЧЕНЬ,
МАБУТЬ,
ПОМЕНШАЄ

Унікальну операцію провели медики Донецького обласного лікувально-клінічного об'єднання. Хворому вони повернули всю повноту сексуальних стосунків. Новий метод лікування запозичено з росетських учених-медиків, які апробували його на сотнях пацієнтів. Не менш важливо й те, що хірургічне втручання косметичне й не порушує жодних життєво необхідних функцій.

Операція в Долю — перша на Україні, але, схоже, не остання, адже імпотенцією в ти чи іншій мірі страждає до 70 відсотків чоловіків зрілого віку, що позначається і на дітності подружжів, і на статистичні розлучення.

ІА «Делова життя».
Донецьк.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Картинки з натури

ХТО БУЦАЄ
НАШ КОРДОН

му Юрію Суботіну з Володимирської області. Вперше він успішно дійшов аж до Відня, здався поліції, попросивши громадянського прихистку. Та там Суботіна посадили в літак і відправили в Москву.

Після безкарної мандрівки по закордонню Суботін поспівнішав і вдруге випробував долю. Тепер — в Ужгороді. Застосувавши надійний «зевківський» метод — підкор, через територію ЧСФР хотів дістатися Німеччини. Але завадили чехо-словацькі прикордонники.

Дмитро Лисенко з Санкт-Петербурга більше місяця гендлював у приватній поїзді по Ужгороді, аж поки його звідти не «попросили». Однак сучасному корабельнику так сподобалося нове життя, що не встиг опинитися за шлагбаумом, як того самого дня знайшов дірку в протилежній огорожі, вийшов на беріг Тиси і по весняному льоду перебрався на протилежний бік. Підганяли також сподади, що перед «витурення» з Ужгородина залишив у знайомого в місті. Веспремі 30 тисяч доларів. Тепер доведеться їхати за боргом вже після відбуття строку покарання.

Майже немає серед численних порушників кордону жителів Закарпаття. Проте сім'я не без вирока. Після регулярних «п'яних сварок з дружиною та матір'ю спокуюсь на легку наживу жити. Виноградова — Густав Беркі. Після чергової вечір-

ки у братів Ляхів один з них запропонував Беркі переїхати в Ужгороді купленого ним коня, за що обіцяв тисячу карбованців. Той, недовго думаючи, погодився. Кінув замість сідла на «товар» стару куртку і посакавав до кордону. По дорозі його надзглядав на велосипеді чоловік, який озвався на кличку «Композитор». Діставшись разом захисних споруд, Беркі зробив у дратівний огорожі лас і разом з «музикантом» проштовхнули через неї коня. Та спрацювала сигналізація...

З приходом весни закомлексувало на романтику трійку «метеликів» з Хмельницька: Наталку Терехову, Нілу Дреняк та неповнолітню Н. Між іншим, перші двох нещодавно засудили за те, що розділяли на вокзалі свою ж подругу, вони пообіцяли волі на два роки, з відстрочкою. Що ж, не дають погукати зомою — варто подивитися на закордоння. Приїхали на один з пунктів спрощеного переходу в Березівському районі, порозділялися і серед білого дня перейшли кордон.

Така сама нахабність характерна для багатьох іноземних громадян, зокрема, В'єтнаму, Кореї, Пакистану, навіть Шрі-Ланки, котрі групами й індивідуально «штурмують» тепер уже український кордон. Одного разу на заставі «зібралися» одночасно 42 затримані особи.

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Анонс

25 РОКІВ НАВПРИСЯДКИ

Українські народні танці, привезені нашими переселенцями до Канади 100 років тому, повертаються в Україну. Річ у тім, що 1 липня ч. р. танцювальний ансамбль «Павличенко» з Канади виступає в Києві, і це буде тільки частинною тритижневого турне ансамблю по Україні — Львів, Чернівці, Тернопіль, Ізяслав, Франківськ.

За 25 літ свого існування ансамбль «Павличенко» став відомим у Канаді й США. Керівником і фундатором колективу є Леся Павличенко, вона з успіхом вводить нові творчі елементи у традиційні народні танці, буквини, Закарпаття, Лемківщина, Буковина, Гуцулщина, Волині, Полтавщина. Турне ансамблю присвячене 100-літтю українських поселень у Канаді, 125-літтю Канаді й, виходячи, власному чвертьстолітньому ювілею. Лариса ОВІДІОПОЛЬСЬКА.

валися журналісти від поразки за вісім хвилин до фінального свиста.

Тепер «Пресинг» збирається вирушити на Миколаївщину. А в середині вересня цей колектив стає учасником великого футбольного шоу на Республіканському стадіоні. Проти журналістів гратимуть зорки української естради. До команди артистів запрошуються популярні співаки Іван Попович, Назарій Яремчук, Василь Зинкевич, Тарас Петриненко, Юрій Демарин, кіноактор Алім Федоринський, артисти естради «Брати-Кролик», поет-пісняр Юрій Рибчинський, кінорежисер Володимир Крайнев, актори театру імені Івана Франка...

Віктор ГЕНЧУК.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ

Ми, єпископи, клірики та миряни Української православної церкви та Української православної автокефальної церкви, зібралися нині в древній славіній столиці України — Києві, щоб виконати волю Господню і прагнення вірних: об'єднати дві наші православні церкви.

Сьогодні ми одногласно і урочисто заявляємо, що в інтересах молоді України держави, яка утверджується в надто складних умовах, таке об'єднання українських церков здійснене! Усіх нас з'єднала спільна мета — здобуття справжньої незалежності Української православної церкви, і досягли цієї мети ми у братньому єднанні.

Однак не можна не відзначити активізацію противників єдності і незалежності українського народу, особливо з-поза меж України, які намагаються сіяти розбрат в Українській православній церкві.

Звертаємося до Верховної Ради України з проханням підтримати наші зусилля і захистити заради спокою і миру в нашому суспільстві, об'єднану Українську православну церкву — Київський Патріархат від будь-якого посягання на її права і втручання у її внутрішні життя.

ПОСЛАННЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ
ДО ПРАВОСЛАВНИХ ВІРУЮЧИХ УКРАЇНИ

Брати й сестри!

Здійснилася одвічна мрія народу України — наша держава стала незалежною, а українське православ'я одержало унікальний шанс — отримати повну канонічну незалежність.

Згідно з 34 Апостольським правилом кожний народ має право мати свою самостійну церкву, яка перебувала б у духовній єдності з усією сім'єю інших помісних православних церков.

Ми, делегати Всеукраїнського Православного Собору, які з волі Божої та благословення Святого Духа зібралися в древньому Софійському Соборі в Києві, з радістю повідомляємо, що одногласно прийняли рішення припинити релігійний розбрат, який існував між православними в Україні. Віднині бути у наші Вітчизні єдиний незалежний Український православний церкві, яка твердо тримається канонів Апостольської церкви!

Виконуючи заповідь Божу про християнську єдність в любові й вірі, Собор осуджує будь-які спроби розколу і ворожнечі на релігійному ґрунті, від кого б вони не походили, а також закликає українців, росіян, білорусів та всіх православних в Україні об'єднатися в єдину незалежну Українську православну церкву.

Всеукраїнський Православний Собор проголошує, що мовами Богослужіння в нашій церкві буде церковнослов'янська та українська.

Ми закликаємо православних усіх національностей, які проживають в Україні, передусім українців та росіян, любити одне одного, як і Христос полюбив усіх нас, і вважати незалежну Українську православну церкву Христовою, яка спасає всяку людину, котра приходить до Бога.

Собор закликає пастирів нашої церкви благоговійно здійснювати Богослужіння та старанно проповідувати Слово Боже.

Віручим необхідно тісніше єднатися навколо своїх священників, допомагати їм у пастирських трудах, пильно оберігаючи свій розум та серце від будь-яких посягань з боку сторонніх осіб та іновіріч.

Собор заявляє, що Українська православна церква є прямою правонаступницею Церкви Святого Андрія Первозваного, Святого Рівноапостольного князя Володимира і правонаступницею древньої православної Митрополії в Україні.

Українська православна церква продовжує традиції, закладені православними за часів Святої України-Руси.

Наш Священний Собор благословляє незалежну Україну і закликає усіх людей доброї волі бути вірними чадими незалежної Української православної церкви та добрими громадянами нашої держави — України.

Нехай благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога й Отця і причастя Святого Духа буде з усіма вами. Амінь.

м. Київ,

25—26 червня 1992 року.

ПОСТАНОВА

Всеукраїнського Православного
Собору

25—26 червня 1992 року

З волі Божої скликаній в Києві Всеукраїнський Православний Собор, керуючись прагненням народу України, що здобув і утверджує свою самостійну державу, здійснюючи устремління вірних до відновлення незалежності українського православ'я, в цей складний і відповідальний момент в історії України постановив:

1. Об'єднати Українську православну церкву та Українську автокефальну православну церкву в єдину Українську православну церкву — Київський Патріархат.

2. Українська православна церква — Київський Патріархат є правонаступницею УПЦ та УАПЦ, всіх договорів та угод, укладених ними до нинішнього дня, та всіх її коштів, майна, рухомого і нерухомого, включючи храми, монастирі, навчальні заклади та інші. Всі банківські рахунки УПЦ та УАПЦ стають рахунками Української Православної церкви — Київського Патріархату.

3. До прийняття нового Статуту Української православної церкви — Київському Патріархату керувати Статутом УАПЦ. Використовувати печатку та штамп Української православної церкви та Української автокефальної православної церкви.

4. Собор заявляє, що главою УПЦ — Київського Патріархату вважає Патріарха МСТИСЛАВА.

5. У зв'язку з нагальною необхідністю зміцнення керівництва Української православної

церкви — Київського Патріархату, враховуючи перебування Патріарха Мстислава за межами України, а також його вік (94 роки), що ускладнює керівництво Церквою, вести посаду заступника Патріарха Київського Патріархату Престолу.

6. Затвердити заступником Патріарха Благочинішого ФІЛАРЕТА, Митрополита Київського і всієї України.

7. Затвердити керуючим справами Київської Патріархії Митрополита Переяславського і Січеславського АНТОНІЯ.

8. Утворити Священний Синод Української православної церкви у складі: Митрополита Філарета, Митрополита Антонія, Архієпископа Романа, Єпископа Іакова, Єпископа Петра.

9. Утворити Вищу Церковну Ряду у складі членів Священного Синоду та протопресвітера Володимира Яреми, протосєра Бориса Табачка, протосєра Олександра Швеця, протосєра Володимира Черпака, народного депутата України Василя Червонія, народного депутата України Олеса Шевченка, народного депутата України Миколи Порохового.

Від Української православної церкви ФІЛАРЕТ, Митрополит Київський і всієї України.

Від Української автокефальної православної церкви АНТОНІЙ, Митрополит Переяславський і Січеславський.

ЗВЕРШИЛОСЯ!

(Закінчення).

Початок на 1-й стор.). Митрополит Антоній повідомив, що Собор скасував акт 1866 року про переведення Київської митрополії до Москви.

Народний депутат України В. Червоний (його разом з владиками Спіридоном від УПЦ та Володимиром від УАПЦ обрано 23 червня співголовою Комітету захисту українського православ'я) зазначив, що Собор, скликаний у пожежному порядку, покликаний був переломити кризу, створену діями Московського патріархату. Обрання на Харківському Соборі УПЦ (філії РПЦ в Україні) 27 травня з порушенням церковних канонів нового предствителя УПЦ митрополита Ростовського та Новочеркаського Володимира він назвав актом духовної експансії і здійсненої за вказівкою Алексія II. І повіряв втручання Москов-

ського патріархату у справи УПЦ з діями віце-президента Росії О. Руцького. Комітет, — повідомив В. Червоний, — має намір проаналізувати дії декотрих службових осіб, які сприяли розбрату серед православних віруючих України. І увійти з клопотаннями до Президента, з тим, щоб він дав оцінку цим діям.

Природними були запитання до митрополита Філарета про те, чи буде стара УПЦ каятися за колишні гоніння на УАПЦ, яку, до речі, він сам називав неканонічною. Владика Філарет прилюдно поклявся перед журналістами: так, була конфронтація, але УПЦ заклала до об'єднання, змінила своє ставлення до УАПЦ і процес завершився цим Історичним Собором. За об'єднання висловилися одноголосно. Каялися, просили прощення в Бога і один у одного.

Висіло в повітрі й побою-

вання журналістів про те, чи не надмірно втручання у церковні справи з боку держави, питали ієрархів про шляхи повернення до традицій українського православ'я членів митрополита Петра Могили. Що стосується першого, то журналістів підкачали: не втручання держави, а допомога у становленні української національної церкви. А повернення до канонів, мабуть, почнеться з того, зазначив митрополит Антоній, що шовіністичну пропаганду, яку ведуть ченці Києво-Печерської лаври, керівництво УПЦ не терпить далі. Правда, сказав митрополит, що це буде здійснено не насильницьким шляхом.

І нарешті, питанням питань було: чи проводилися з Патріархом УАПЦ Мстиславом попередні консультації перед тим, як обрати його на посаду глави об'єднаної церкви. Митрополит Антоній повідомив, що трічі намагався зв'язатися зі Мстиславом, але відповіді на факс так і не отримав. «У мене склалося враження, що хтось блокує зв'язок», — заявив він. Антоній заявив також, що об'єднана УПЦ не якась нова церква, оскільки керується статутними положеннями УАПЦ.

Отже, мудрість керівників це донедавна антагоністичних церков перемогла Інтриги московських ієрархів РПЦ. Ставлення Патріарха Алексія II митрополит Володимир залишився генералом без армії. Українське православ'я стало єдине і незалежне. Нехай благословить Господь цю історичну подію!

Костянтин ПАРИШКУРА.

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО
ExNet - InCo
ИНВЕСТИЦИОННАЯ КОРПОРАЦИЯ

ИНФОРМАЦИЯ О ВЫПУСКЕ АКЦИЙ

открытого акционерного общества «Инвестиционная корпорация ExNeT»

А. Основные данные об Эмитенте.

1. Инвестиционная корпорация ExNeT (сокращенно ExNet-InCo) учреждена 24 января 1992 года как акционерное общество открытого типа с уставным капиталом 40 миллионов рублей, разделенным на 400 обыкновенных именных акций категорий А, номинальной стоимостью 100 тысяч рублей. ExNet-InCo зарегистрирована 11 февраля 1992 года Мировым регистрационным палатой, регистрационный номер 8272.

2. Юридический адрес: Москва, ул. Пресненский вал, д. 19.
Почтовый адрес: 123557, Москва, ул. Пресненский вал, д. 19.

3. На момент принятия решения о втором выпуске акций уставный капитал ExNet-InCo сформирован за счет взносов учредителей.

Состав учредителей ExNet-InCo: товарищество с ограниченной ответственностью «Электронная биржа ExNeT»;

общество с ограниченной ответственностью «Саттаров и К»;

Международный центр по информатике и электронике;

малое предприятие «КИТ»;

коммерческий банк развития КБР «Кобра-Банк»;

общество с ограниченной ответственностью «Манаев и К»;

товарищество с ограниченной ответственностью «Si-NeT»;

Тверской сбербанк г. Москвы.

4. Органы управления эмитента.

Органами управления ExNet-InCo являются:

— Общее собрание учредителей-акционеров;

— Совет директоров;

— Дирекция.

Высшим органом управления ExNet-InCo является Общее собрание учредителей-акционеров, к исключительной компетенции которого относятся: изменение устава, утверждение годовых отчетов, баланса и счета прибыли и убытков, избрание Президента, Совета директоров.

В промежутках между Общими собраниями высшим органом управления ExNet-InCo является Совет директоров.

Исполнительным органом ExNet-InCo является Дирекция.

5. Состав Совета Директоров:

САТТАРОВ Тофик Джианетович, Президент ExNet-InCo, образование — высшее, окончил Азербайджанский государственный институт, специальность — инженер-механик, занимаемые должности за последние пять лет: председатель кооператива «Салон», директор 0.0.0 «Саттаров и К», Президент 0.0.0 «Электронная биржа ExNeT».

СЫСЕНКО Александр Николаевич, Вице-президент ExNet-InCo, образование — высшее, окончил Московский государственный университет им. Ломоносова, специальность — психолог, занимаемые должности за последние пять лет: президент Т.О.О. «Электронная биржа ExNeT».

МУСТАФИН Рафаэль Хайдарович, генеральный директор ExNet-InCo, образование — высшее, окончил Военно-инженерный Краснознаменный институт им. Можаиского, специальность — инженер-математик, занимаемые должности за последние пять лет: офицер Советской армии, директор ИП «КИТ».

6. Дирекция:
МУСТАФИН Рафаэль Хайдарович, генеральный директор ExNet-InCo; **МАНАЕВ** Георгий Геннадьевич, зам. генерального директора, образование — высшее, окончил Московский историко-архивный институт, специальность — документооборот, занимаемые должности за последние пять лет: ст. инженер П.О. Центра автомагистралей, юрист кооператива «Салон», генеральный директор СП «Айлекс» — Москва.

7. Вклады в других предприятиях, в банках, фирмах, организациях и у иных юридических лиц ExNet-InCo не имеет.

8. Данные о финансовом положении ExNet-InCo.
Б. Ввиду того, что ExNet-InCo создана 24 января 1992 года, бухгалтерские балансы, счетов доходов и убытков, отчетов, кредиторской задолженности на момент подписки не имеются.

9. Предметом деятельности ExNet-InCo являются: подготовка и реализация проектов развития коммуникаций, телекоммуникаций, биржевых и иных коммерческих сетей; развитие сети железных и автомобильных дорог, лесной и деревообрабатывающей промышленности, строительство зданий и сооружений, внедрение прогрессивных технологий переработки пищевой и сельскохозяйственной продукции, промышленных и других отходов; содействие приватизации государственной и муниципальной собственности; правовое, организационное, консультационное и рекламное обеспечение инвестиционных процессов и эмиссии ценных бумаг; привлечение иностранных инвестиций и инвестирование российских капиталов; формирование и развитие рынка товаров и услуг, ценных бумаг, земли и недвижимости; операции с ценными бу-

магами и финансовыми средствами в любой валюте, сырьевыми ресурсами, имуществом, информацией, научно-технической и иной продукцией, товарами народного потребления и иными ценностями, представляющими коммерческий интерес, а также оказание услуг.

10. Административные и экономические санкции государственных органов на ExNet-InCo на момент второго выпуска акций не налагались.

11. Уставной капитал на момент эмиссии размером 40 миллионов рублей оплачен полностью. Уставной капитал разделен на 400 обыкновенных именных акций, достоянием 100 000 рублей каждая, распределенных между учредителями. Вышеуказанные акции являются бумагами первого выпуска.

12. Выплата дивидендов акционерам осуществляется два раза в год, по решению Совета директоров общества.

В. Сведения о предстоящем выпуске ценных бумаг.

13. Общие сведения о ценных бумагах.

Решение осуществить второй выпуск ценных бумаг ExNet-InCo было принято 03.02.92. Общим собранием учредителей общества, протокол № 4. Второй выпуск акций ExNet-InCo состоит из 5 миллионов обыкновенных именных акций на общую сумму 5 миллиардов рублей. При этом на территории Украины размещается 100 000 акций на общую сумму 100 млн. рублей. Номинальная стоимость одной акции второго выпуска составляет 1000 рублей.

14. Распространение акций ExNet-InCo начинается 6 июля 1992 г. Распространение акций второго выпуска продолжается в течение 6 месяцев. Выпуск акций ExNet-InCo на территории Украины размещает специально созданный синдикат, возглавляемый акционерным обществом «Донецкая инвестиционная компания» (ДИКОМ).

«Донецкая инвестиционная компания»: 340114, г. Донецк, ул. Университетская, 110-А, тел.: (0622) 55-78-83; Киевское отделение, ул. Верхний Вал, 72, т. 416-34-21.

Отношение ExNet-InCo и Акционерного общества ДИКОМ регулируется договором № 03-24 от 26.03.92 г. на размещение акций ExNet-InCo на Украине, в соответствии с которым ДИКОМ обладает исключительно правом на размещение ценных бумаг ExNet-InCo на территории Украины через организующий им синдикат, а также на выполнение трансфер-агентских услуг при размещении и обращении акций ExNet-InCo. Выплата дивидендов, проведение операций с акциями ExNet-InCo, депонирование проводятся через Донецкую инвестиционную компанию. В случае возможности превышения объявленного уровня подписки на Украине ExNet-InCo может принять решение о его увеличении.

Акции второго выпуска распространяются без каких-либо ограничений, среди юридических и физических лиц, вне зависимости от юридического статуса или местонахождения (местожительства) возможных покупателей, на условиях полной оплаты.

На всю сумму приобретенных акций при условии их полной оплаты покупателю выдается сертификат, являющийся ценной бумагой и удостоверяющий владение акциями.

Акции приобретаются на основании договора-заявки,

в которой оговариваются все прочие условия приобретения и оплаты акций, а также получение сертификата.

15. Размер дивидендов по акциям определяется Советом директоров и утверждается Общим собранием учредителей.

На получение дивидендов имеют право держатели акций, приобретенных не позднее, чем за 30 дней до объявленной даты выплаты дивидендов.

Г. Направления использования мобилизованных средств

16. Основные проекты:

— развитие телекоммуникаций (создание и развитие биржевых, банковских и других коммерческих сетей с использованием всех существующих видов физической связи, организации стыковки с западными коммерческими сетями);

— развитие сети железных и автомобильных дорог, лесной и деревообрабатывающей промышленности, строительство зданий и сооружений, внедрение прогрессивных технологий переработки пищевой и сельскохозяйственной продукции, промышленных и других отходов;

— создание подразделений со смешанным капиталом для привлечения западных инвесторов к внедрению западных технологий переработки сельхозпродукции, производства товаров массового спроса;

— выкуп земель и недвижимости с целью организации фермерских хозяйств и производственной деятельности;

— разработка эмиссионных проспектов для акционерных обществ, инвестиционных фондов, регистрация, покупка и размещение выпусков ценных бумаг;

— управление по доверенности (трастовые операции) имуществом, земельными участками, ценными бумагами, инвестиционными сетями и другими активами юридических лиц и граждан;

— финансово-экономическая, правовая экспертиза и консультирование по вопросам создания и функционирования предприятий, организаций различных организационно-правовых форм, в том числе и с иностранным участием;

— осуществление операций с недвижимостью, землей, ценными бумагами и другими фондовыми активами с любыми контрагентами непосредственно или через брокерские конторы и биржи.

Удельный вид инвестиций в дополнительные направления деятельности не превышает 5% от инвестиций в основную сферу деятельности.

Д. Факторы (риски), которые должны приниматься во внимание при принятии решения о приобретении акций А/О «ExNet-InCo»:

— изменение налоговой политики на сторону ущемления налогообложения финансовых компаний;

— отсутствие эффективного механизма взаимоотношений с другими государствами СНГ, в том числе регулирующего обращение ценных бумаг;

— неэффективность и непоследовательность мер по разгосударствлению и приватизации.

Информация о выпуске акций подготовлена А/О «ExNet-InCo» и акционерным обществом «Донецкая инвестиционная компания».

ЭТО НУЖНО ПРОЧЕСТЬ ОБЯЗАТЕЛЬНО!

Телефоны синдиката «Диком» в городах Украины

Инвестиционная компания «ДИКОМ»

ул. Университетская, 110-А, (0622) 55-78-83; 52-01-05;

76-52-10.

Киевское отделение «ДИКОМ»

ул. Верхний Вал, 72, (044) 416-34-21; 410-09-43.

Николаев (0510) 34-10-91;

Запорожье (0612) 96-49-28;

Марнуполь (0629) 35-72-04;

Торез (06254) 3-43-88;

Харьков (0572) 33-20-08;

Тернополь (03522) 5-44-26;

Кировград (0522) 24-62-35;

Красный Луч (06432) 3-04-34;

Марганец (05665) 4-19-96;

Евпатория (6569) 6-11-54;

Днепропетровск (0562) 42-86-40, 47-28-10;

Хмельницкий (03822) 6-04-53;

Черкассы (0472) 45-55-63;

Одесса (0482) 24-95-49; 28-05-09;

Луцк (03322) 4-05-85, 4-04-05;

Полтава (05322) 2-48-72,

Львов (0322) 75-93-89.

Не святі зорички ліплять ПРИЙШОВ ХАЗЯЙН?

Прогодувати тримільйонне місто непросто. Тож держадміністрація нині намагається зробити все, щоб мешканці столиці відчували якомога менше незручностей з продовольчим постачанням. Недавно створено державну комунальну комерційну фірму «Київ», до якої увійшли підприємства торгівлі і транспорту, паливної господарства, котрі поставляють сільськогосподарську продукцію.

Генеральним директором призначено Карпа Налбандяна, відомого в місті своїми нововинами в сфері громадського харчування ще в застіжні часи. Створені ним кафе швидко набували популярності серед киян. Якщо Налбандян не розгубив свого ентузіазму, то, можливо, він і в цей галузі досягне належної висоти.

Наші за кордоном ЩО САЛПІ ПРИВІЗ ІЗ ГРЕЦІЇ

Представник Президента у Києві Іван Салпій три дні перебував у Греції. Він взяв участь у симпозіумі міжнародної асоціації союзу місцевих органів влади, зустрівся з мером Афин Леонідасом Курасом, представниками кількох західних фірм банківської структури Греції та Ізраїлю.

За цей час він встиг поінформувати їх про ситуацію в Чорнобильській зоні та проблеми, пов'язані з ліквідацією наслідків аварії на ЧАЕС, запросити мера Афин до Києва з тим, щоб підписати меморандум про дружбу і співробітництво. І, здається, зацікавив зарубіжних інвесторів пріоритетними програмами розвитку міста — будівництвом і реконструкцією житлового фонду, виробництвом і постачанням продуктів харчування. Та купувач рахують досени...

Знайшли вихід ХОЧЕШ ІСТИ... УМІЙ КРУТИТИСЯ

Здається, кияни цієї зими матимуть на своєму столі достатньо салату «оліве». Важко сказати, чи це ідея, але як би там не було, а місто придбало три тисячі тонн консервованих оливкових комбайнів для збирання зеленого горошка. Заморську техніку держадміністрація одержала Кераському, Черкаському та Ізмаїльському консервним заводам, що дозволило їм вчасно зібрати заготовку цієї овочової продукції.

А Київ одержить її вже в консервованому вигляді.

А й справді

ПРОСИТЬ ПОРУШИТИ ПИТАННЯ...

Мені зателефонувала киянка. Представилася так: — Дарина Тихонівна, пенсіонерка. Я хочу, щоб ви порушили кілька питань.

Перше. Якщо з нас, мешканців, беруть підвищену плату за гарячу воду, то чи повертатимуть гроші в тому разі, коли її кілька тижнів не подають? Якщо вже переходити до ринку, то із зв'язаними обох сторін. Бо якби мене таким чином одпочах гарячою водою приватник, то на нього зна-

БЕССАРАБСЬКИЙ КВАДРАТ

• Проблема

Цей квартал у центрі Києва, поблизу Бессарабського ринку, за формою хоч і нагадує квадрат, проте за розплановкою пристроєний, що розгорикує навколо цього об'єкту, його швидко можна назвати трикутником. Як тільки чутно на чині розплановки, віддають, купують не щирістю, а як тільки звинувачень не закінчують на адресі високих і не дуже високих службових осіб.

Предметом пильної уваги квартал, площа якого майже два гектари, став не випадково. Важко когось нині звинувачувати, але будинки на цій території, серед яких є дві архітектурні пам'ятки, були доведені до руїни. Шість років тому квартал оточили високими парканом, жителів і адміністрації установи відселили, а вздовж вулиці Рогондінської, що з одного боку «замикає» квартал, почали споруджувати оригінальний багатоквартирний будинок.

Але коли казати відверто, то, як це не прикро визнавати, коштів на реконструкцію і нову забудову цього об'єкта у міста немає. Тому й з'являються вибітими шпаківкою та напіврозвалинами стінами і аркушами пам'ятки і звичайні будинки. Не скажеш, що охочих взятися за цю справу не було.

Нарешті виконком, а потім це рішення підтримала і державна адміністрація, зупинився на пропозиції австрійської фірми «Макулан Інтернаціонал». Вирішили створити спільне українсько-австрійське підприємство з тим, щоб разом спорудити готельно-офісний центр. Австрійська сторона інвестує в будівництво 350—400 мільйонів доларів, кияни входять в

СП із своїм внеском — правом користування земельним наділом строком на 99 років і будинками, які на ному споруджені. Тобто українська сторона не вносить у цю справу ані цента фізичними грошима.

За три роки «Макулан» зобов'язується спорудити в Бессарабському кварталі готельно-офісний центр з магазинами, підземними гаражами, усім, що диктує жорсткі західні стандарти. Прибутком від використання ділитиметься так: австрійська сторона матиме 51 відсоток, українська — 49, що прийнято для СП.

Крім того, враховуючи потреби міста в квартирах для дипломатичного корпусу, державна адміністрація вирішила переобладнати будинок на вулиці Рогондінській під квартири для дипломатів. Береться за це знову ж таки «Макулан».

Тепер, власне, про проблему, навколо якої і розгоряються пристрасті. Земля. Вона й стала каменем спіткання для всіх зацікавлених сторін. Хоч Київська державна адміністрація і визначала вартість земельного наділу Бессарабського кварталу, бо має розробку системи платежів на всю землю, яка належить місту, проте не може

скористатися ними, оскільки прерогатива у визначенні таких цін належить Верховній Раді і Кабінету міністрів України.

З другого боку, створене спільне підприємство не рушить з місця й з іншої причини: земля в місті належить його жителям, тобто виборцям, які делегували права власника обранням ними депутатів. Сесія Київради, як і слід було чекати, використала своє право і... висловила протест з приводу відведення земельного наділу під спорудження готельно-офісного центру, відносна виснаженість незаконним розпорядженням представника Президента в Києві Івана Салія з цього приводу.

Можна, звичайно, звинувачувати Київраду в неспроможності приймати рішення, бо підстави для цього є.

Проте не слід забувати, що за законами України регулювання земельних відносин — виключне право місцевих Рад. Причому такі питання вирішуються на пленарних засіданнях. А тепер уявімо, що кожний випадок оренди, передачі ділянок у власність, словом, будь-яка зміна земельних відносин розглядається на сесії. Масова ж приватизація за такого підходу приречена...

Важко сказати, який вихід з цього становища — зміни в законодавстві, створення в структурі Рад компетентного органу, який би оперативно регулював земельні відносини чи яесь інші рішення, але щоб треба робити, щоб не виникло майже невірних ситуацій, як з Бессарабським кварталом.

І насамкінець скажу, що «Макулан» — перший інोземний інвестор, який званився властиві значний капітал у досить ризиковане підприємство...

До витоків ТРОЇЦЬКА ЦЕРКВА

Троїцька церква Іоніаського монастиря нещодавно справила своє друге народження. Храм повернули Українській православної церкві цієї зими. Тут на нас справляють враження велич і злидні. Велич архітектури, склепін, багатство фресок, стародавніх символів. Але погляд ковзає угору і нашоухється на дошки, що звисають з проваленої стелі. А на стінах — найдревніші імена: Іоанн Нова та Іоанн, першого ігумена монастиря Іона, святих Микити, Терентія, Єфрема, написані рукою майстра «від Бога». Та іконостас, не швидко зроблений з фанери і занавісок...

Зведений у 1872 році на кошти киянина Васильчового на мальовничих схилах Дніпра, Іоніаський монастир колись процвітав, володів святими і чинбарськими заводами. У 20-ті роки був розграбований, іконостас вивезли до Петербурга. А в 1965 році його віддали Ботанічному саду, що по вулиці Бастуніній, під склад. Шоправда, табличка на вході повідомляла: пам'ятка архітектури. Тепер храмом займаються Музей історії Києва і Києво-Печерська Лавра.

Священник, отець Атанасій з лаврських ченців. Хор складається з молодих хлопчиків лаврської хорошої школи. І та сама лаврська поліфонія відноситься ваші думки разом з молитвою в безкінечність.

Тут завжди просторо. І можливо, через те цей храм особливо люблять відвідувати молоді юнаки і дівчата, які ще невпевнено здимають руку для хресного знамення...

Григорій ВОРОБІЙОВА.

• Даймош ефір! МОНОПОЛІЗМ НЕ ПРОЙДЕ

Засоби масової інформації, особливо ж радіомовлення і телебачення, здається, знову стають каменем спотикання для різноманітніших політичних сил і рухів. Поки в цих колах точаться дискусії про чергову експропріацію, в Києві вирішили йти іншим шляхом: створити власну систему інформаційно-телевізійну мережу, а простіше — місцеве телебачення, яке покладе край державній монополії в цій галузі.

За дуже приблизними попередніми підрахунками, на реалізацію задуму знадобиться 600 мільйонів карбованців, які, щоправда, швидко окупляться.

Отож, якщо ця ідея буде втілена у життя, то кияни матимуть ще два ефірні телеканали і 10 кабельних.

• Тільки факт

ПОДІЛИЛИСЯ

Державна адміністрація Києва виділила з бюджету міста мільйон карбованців на допомогу сім'ям загинилих і потерпілих від аварії на шахті «Суходільська-Східна» Луганської області.

Сторінуку платувала власний кореспондент «Голосу України» по Києву Київський області ВАЛЕНТИНА ПІСАНСЬКА. Телефон корупції: 228-33-24.

• Сенсация ОЦЕ СЮРПРИЗ!

Наречений Геннадій Яворський і наречена Людмила Роман від несподіваної зустрічі у столичному Палаці ресторації шлюбів з австрійським бізнесменом, головою асоціації молодих підприємців Верхньої Австрії Томашем Бартошем навіть розгубилися. Проте це був не сон: пан Бартош власноручно вручив їм обурки (подарунок від капіталістів) і дав комплект австрійської поштівної бланки з поздоровленнями.

Кореспонденти газет і телебачення не астигли клацати фотоапаратами, щоб астигнути за австрійським доброзичливцем. Ось він бігав черговою молодю парю, вони, як і Яворський і Роман, також студенти. А ось пан Бартош уже в сусідній залі, спалах фотооб'єктивів — він уже хрещений тримісячної Маринки, чий батько Сергій Голованець спалахував щоким від щастя одержати в куми капіталістів.

Усього за минулі суботу — неділю пан Бартош підписав сюрприз 50 парам молодят, а до Костянтина Пахоренка і Вікторії Крижанова-

ської навіть прийшов на весілля до ресторана «Київ». Ні, не з мільйонном. З шампанським. Проте найдорожчим подарунком, як зізнався молодята, був він сам — непередбачливий, непогамовний і такий талановитий пан Бартош.

Сергій ВЛАД.

• Цікаво

Будь людиною!

З'ясується, є школи, де навчають дітей інакше, як ми звикли. Головним предметом у них є курс, який має назву «Мистецтво стати і бути людиною». В його основі — поглиблене вивчення духовної філософської спадщини народу Землі.

Школу започаткував колись француз Жан-Іван-Гавер. Нині філіал її працює в Києві. А факультет інституту педагогіки веде її керівник Тетяна Кузнєцова. Діти цієї школи пізнають гармонію внутрішнього і навколишнього світу, виходять на простір авіації духовної творчості.

Тетяна Кузнєцова готова до співробітництва зі школами, ліцеями, гімназіями. Контактний телефон: 472-98-45.

Ольга ГІТВАРЕВА.

ДАРИНА ТИХОНІВНА ПОРУШИТИ ПИТАННЯ...

йшла б управу. А з державним минулого року за два місяці, коли не було гарячої води в крані, зуміла «втитисунти»... 90 копійок.

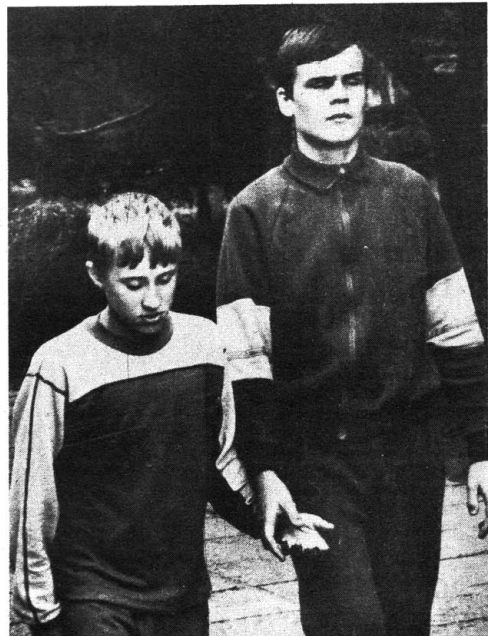
Друге. У магазинах Києва з'явився відосталь пральних порошоків, які, щоправда, не перуть. Не мильяться, і край. Як на мою голову, то думаю, що хіміки тут щось нахмічили. Бо коли я зателефонувала на Київський експериментальний завод, який випускає порошки, то пред-

ставини цього підприємства, спасибі їй, приїхала до мене додому (чи не правда, неймовірні!) і замінила три коробки неякісного виробу. А якщо порошок виготовляли в Долибську? Отож, чому порошки «не мийні»?

Третє. Емальований посуд нині не кожному по кишені. То чи не взявся б якийсь кооператив реставрувати пощерблені емальовані чайники і кастрюли? Запевняю, без роботи він би не був і без зиску теж.

ОДЕСА БАЧИЛА ВСЕ, АЛЕ ТАКОГО ЩЕ НЕ БАЧИЛА

«Повір у себе» — таку назву має перший Всеукраїнський фестиваль творчості дітей-інвалідів, що відбувається нині в республіканському дитячому центрі «Молода гвардія». Понад 400 підлітків з усіх областей України щомісяця набігаються тут бадьорості та здоров'я.

Фестиваль відкривався урочисто — тут були відомі співаки й актори, різноманітні дитячі колективи. Оваціями зустріли присутні зачитаний головою Координаційної Спільноти піонерських організацій України Тетяною Гончаровою (організатором фестивалю) вітальний лист-побажання від Президента України Леоніда Кравчука.

Кого я не розпитував з обслуговуючого персоналу дитячого центру — ніхто не зміг пригадати нічого подібного, щоб ось так сюди було зібрано талановитих дітей-інвалідів.

Діти є діти.

Вони, здається, завжди однакові.

Так! Але серце заходилося боєм, коли бачив, з яким — істинно дитячим натхненням спілкувалися між собою глухонімі діти, як чудово працюють вони на сцені. А який прекрасний духовий оркестр у сліпих дітей з Харкова!

Ні, ці діти навколишній світ сприймають набагато чутливіше, аніж їхні ровесники, аніж багато хто з нас, дорослих.

А тому — доземний уклін тим державним установам, підприємствам, поодиноким добродіям, просто — ЛЮДЯМ, котрі підтримали Спільноту піонерських організацій і стали спонсорами цього незвичайного і такого потрібного фестивалю.

Олександра ВАЩЕНКО.

Одеса — Київ.

Фото автора.

Часи і зичаї

ПРИСТРАСТІ ЗА ВАЛЮТОЮ

Ще перевіряючи виконання
вимогних завдань, роз-
поряджень щодо припинення
примання платіжних 50- і 100-
копійкованих купюр, керівники
співробітників держбезпеки
Киргизстану виявили, що три
посилки з вартістю у 700 тис.
марок ФРН, 200 тисяч марок
та 500 тисяч дорожніх чеків
АНДР, які вийшли з пункту А
(Зовнішньоекономічний центр)
пункт Б (Житлоосвоєння Кир-
гизстану) та І не потрапили.
Як з'ясувалося, скориставшись
з недогляду, один із банків-
ських службовців просто не «про-
ва» посилок за документами.

І ось разом з родичами в
період з березня 1990 по
лютий 1991 року він встиг
благополучно реалізувати
частину валюти «батькам»
з рідної республіки та в
виступі Казахстан. А висту-
пач «дерев'яні» використав
для придбання будинків, ав-
томашин, предметів розкоші.
У 4 мільйони карбованців бу-
ло оцінено вилучене в зло-
чинця майно, яке передано
до республіканського бюд-
жету.

Слідство у цій справі ве-
лося понад два роки. Не-
щодавно його закінчено. Але
суд відбудеться без голо-
вного «героя», який запови-
соби смерті. Інші ж його
учасники швидше за все від-
будуться легким переляком.
Адже в Киргизстані нещода-
вно прийнято закон, що
знімає відповідальність за
незаконну торгівлю валютою.

Евген ДЕНИСЕНКО.
Вішечка.

Отакі

ПІЧКИ ІЗ КПРС

Працівники тресту «Усан-
техгазмонти» розібрали і пус-
тили в діло напіс «КПРС» і
«ЖВІ з'їд партії», змонтовані
із металевих труб великого ді-
аметра. Вийшов десяток пічок.
Починаючи з травня, гадає, буде
підключено й іншими працівни-
ками, адже в Узбекистані є ве-
лика кількість такого «вар'їан-
ту металобрухту».

Зульфія РАСУЛІ.
Ташкент.

До початку безпосередньо
го об'єднання Європи (сфор-
мування політичного союзу,
відкриття кордонів, введення
єдиної торгової політики то-
що) залишилося зовсім мало
часу. Звичайно, що й графік
ратифікації Маастрихтських
угоди країнами — членами ЄС
вельми насичений. Не зміню-
є він навіть після референ-
думу в Данії, результати яко-
го викликали задоволення у
протинників європейського по-
літичного і валютно-економіч-
ного союзу і певне занепоко-
єння у його прихильників.

Ось і Франція, одна з «ло-
комотивів» європейського
об'єднання, а точніше її пар-
ламент, абсолютною більшістю
голосів висловила за вве-
снення змін до конституції
республіки, які узгоджуються
з документами Маастрихту.
Правда, сказати, що все від-
булося гладко, не можна. Се-
ред політиків проти виступи-
ли права опозиції і комуні-
сти. Своє слово сказали й фе-
рмери, заблокувавши дороги
навколо Парижа і вимагаючи
скасування рішень ЄС щодо
скорочення чисельності фер-
мерських господарств і зни-
ження ціни на їх продукцію.
Опозицію «прокатили», фер-
мери розійшлися. Проте такі
виступи ще раз підтверджу-
ють, що «єврофілам» слід не
стильним швидко долатися
мійк собою, скільки шукати
широкої підтримки серед на-
селення, яшіше розтлума-

Подія тижня: коментар
спеціатора міжнародного
відділу

ЯКБИ ЗНАТИ, ДЕ ВПАДЕШ...

чувати йому сенс створення
єдиної Європи. Бо дотсвий
варіант ще в будь-якій краї-
ні — члені ЄС може спрчи-
нити доволі істотне уповіль-
нення процесу об'єднання.
Звичайно, перелікати по-
ворота такої ситуації можна
з натяжкою, можливо, навіть
гіпотетично. Європа загалом
орієнтується на Францію і Ні-
меччину — провідних об'єдну-
вачів континенту. А їх наро-
ди, думаю, скажуть «так» (на
референдумі чи через парла-
ментарних представників) єв-
ропейському союзом. До того
ж слід згадати, що, крім 12
держав — членів ЄС, до нього
хочуть увійти ще майже
стілків країни. Спрацює
принцип: стабільність і про-
цвітання через європейське
будівництво. Правда, немає
сумніву, що першими серед
«щасливців» будуть Авес-
трія, Швеція, Швейцарія й
Фінляндія, які є членами Єв-
ропейської асоціації вільної

торгівлі. Тобто країни, що
мають дуже високий рівень
розвитку. В цьому теж є пев-
ний позитивний психологіч-
ний момент: сильні, згуртова-
ні не стануть слабшими. На-
певне, питання приднання
цих держав до ЄС найбільш
роками вирішиться на на-
рад в Лісабоні, яка розпоча-
лася в п'ятницю. Не закри-
ваються двері й для тієї ж
Данії.

А от іншим (маються на
увазі нові демократії Цент-
ральної і Східної Європи) че-
кати доведеться ще довго.
Звичайно, їх не покинуть на
призволяці. Але сьогодні, ко-
ли лише початок об'єднання
наштовхується на несподівані
підводні камені, увага кон-
центрується на тому, як ті
несподіванки усунути, не за-
буваючи про термінові вве-
зання, що й внутрішніх
проблем.

Олексій ЄВСКОВ.

Погляд

ТЯГАЧ... ДЛА АКУЛИ

Ох і довелось попрацювати рибкалам з пе-
рунського міста Кіклайолі Коли вони почали
виглядати сіті, то відчували: щось не те. З'ясу-
валось, що в них залупили величезне де-
сятиметрове акула. Щоб вигнати її на берег, до-

волось кликати спеціальних тягач. Лише піз-
ніше стало відомо: «рибка» важила три
половини тонни. Гріз було не зробити зні-
мок на згадку у такому місці.
Телефото Рейтер — ТАРС.

У парламентах світу

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І ПРЕСА НЕ ЗДАЮТЬСЯ, ПОКИ ЩО...

У Верховній Раді Російської Федерації почалося слухан-
ня питання «Про державну політику у галузі засобів масової
інформації». Як відомо, на VI з'їзді народних депутатів Росії
багато хто скаржився на журналістів, звинувачували їх у
деструктивній критикі і вимагали негайної відставки росій-
ського міністра преси й інформації Михайла Полтораника.
Через нестачу часу на з'їзді було вирішено перенести слу-
хання на сесію парламенту.

Цікавість до цього питання
здавна була великою, що у
зай від журналістів «Яблуку
іде було впасти. Прихили
навіть з-за океану. Крім того,
масла у вогонь підлили не-
давні події біля Останкінсь-
кого телецентру, коли вся те-
лекомпанія опинилася у ціль-
ній блокаде москвичів, які мі-
тингували. Вони вимагали
ліквідувати, за їхнім виразом,
«жидо-масонське керівництво
«Останкін» й Росії», надати
«ефірний час» представникам
так званих російських патріотич-
них рухів.

Про ті події наша газета
стисло вже розповідала, як і
про вимогу мітингувальних змі-
нити керівників «Останкін»
й Російського телецентру. На
це питання Єгор Яковлев ска-
зав у парламенті буквально
такі:

— Плораліаму думок у
наших телепередачах достат-
ньо. Маю переконання, що
опозиція хоч-не ефірного
часу, а комфорту.

Власне, з цим зачуженням
важко не погодитися. Дивно
чути від ліберів «Грудостої
Росії», заклика до реставра-
ції СРСР, заповнення, що всі
народи — брати, й одночасно
з цим вимогу віддати теле-

канал національним російсь-
ким патріотам. А як щодо
інших національностей, які
проживають у Росії? Та і в
який спосіб кроїти ефір? За
кількістю численних патріотів?

На твердження одного з де-
путатів з приводу законності
вимог пікетників, мовляв,
«ваш ефір цинічний й вуль-
гарний, ображає гідність лю-
дей», Єгор Яковлев запереч-
ив:

— Наші телепередачі —
крайні у СНД. За рейтингом
популярності ми відчії випе-
реджаємо журналістів з Ро-
сійської телерадіокомпанії.

Образжений керівник остан-
ньої Олег Поїзов за словами
до кишені не поїз:

Мені дуже приємно,
що Яковлев знірміює такий
оптимізм, — ушпільно
зазначив він. — Але не буде
мо забувати, що цей рейтинг
і складають саме у його те-
лецентрі.

На наївне питання ведучо-
го слухання: «Як журналіст
може об'єктивно давати ін-
формацію, якщо працює на
державу, яка його годує?» —
Олег Поїзов відповів:

— Об'єктивність — це су-
купність необ'єктивностей.

Ось так... Як бачимо, на-
віть у найкращих телекомпані-
ях СНД, м'яко кажучи, є
великі резерви для подаль-
шого покращання роботи. Та
журналісти по те не почув-
ли. Розгляд питання депутати
відклали. Парламент до нього
повернеться ще не раз.

Видимо, з цього приводу
на слуханнях були відсутні
опозиційні депутати на нолі
з Бабурином. Вони стоїли
коридорі. Треба думати, ос-
новні дебати про засоби ма-
сової інформації ще попере-
до.

Володимир БАБЕНКО.
Москва.

Експрес-новини

СНД надано третю тримісяч-
ну відстрочку на виплату
залишків заборгованості за
банкам. Вона покриває лише
основний капітал, а не відсот-
ки. Відстрочка закінчиться 30
вересня. Угоду про це підпи-
сли у Франкфурт-на-Майні Зов-
нішньоекономічний (колишній
радянський Зовнішторгбанк) і
номіт, який представляють май-
же 600 банків-кредиторів.

Вісьмове керівництво Захід-
ноєвропейського союзу зустрі-
лося в Лондоні для обговорення
можливої інтервенції Заходу у
Югославію. Начальники генер-
альних штабів країн виберуть
принятний варіант інтервен-
ції. У Страсбурзі глава пос-
ольництва в Германії ЄС Карін-
гтон заявив про недовдоволення
заступників з ліберальних респуб-
лік новим рішенням. Він до-
волює. Миротворчі сили ООН
у Сараєво очікують відповіді
Валентина Гербера, глави опо-
зиційної ініціативи ЄС щодо
звільнення сербів дозволити посадку
літкам з гуманітарною допо-
могою.

Німеччині бундестаг при-
няв ліберальний законопроект
про ширше використання гро-
шів. У такій спосіб він ви-
решив одну з основних про-
блем західнонімеччинини
об'єднання Німеччини. Законопро-
єкт дозволяє змінити самостійно
вирішувати питання проти-
постави. Це означає, що лі-
беральне законодавство нових зе-
мель не поширюється на всю те-
риторію Німеччини.

Комітет сенату США у спра-
вах уряду проголосував за роз-
секречення документів ЦРУ,
ФБР та інших урядових від-
омств у справі вбивства Пре-
зидента Кеннеді у 1963 році.
Спочатку ці документи перед-
бачалося розсекретити в 2029
році.

Палата представників і сенат
США ухвалили законопроєкт
про припинення загально-
го залиціння країни. Він
має переважити в обох палатах
до 15 листопада. Місія цієї
законопроєкту не буде до-
сягнути, справу передають на
серединах з уповноваженням
внести остаточне рішення.

Ірландська республіканська
армія взяла на себе відповідаль-
ність за бомбовий напад на
фінансовий район у Лондоні.
Вибух завдав незначної шкоди.
Бомба розірвалася під автома-
шиною, що стоїла неподалік
будинку лондонського філії од-
ного з американських банків.

А як у ній!

ЧАЛІМУ МОЖНА НЕ ЗНІМАТИ

Замість серпастого й молот-
костого паспорта Таджикистан
почне випускати в суворому сті-
лі. І згідно з проєктом
нового положення, кожен, хто
зав'язав, може знімати в теле-
теї, хустці і навіть в чалі.
Місцеві Неро, начальники пас-
портного столу МВС республіки
вважає, що нові зразки з іра-
цією разі з'являться на німеч-
чині швидко надрукувати
неможливо. Численні ж
немає पनि що достатньої
кількості валюти, щоб вигото-
вити нові зразки. Тому по-
новини радять дбайливіше по-
водитися з нинішніми паспор-
тами, бока вони й морально за-
старіли.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

футбол

Віктор. ПРОКОПЕНКО:

Розмову вів
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

РОМАН «Орда» Р. Іванчука (Дзвін. 1992. № 1-2) — освоєння нового часового пласта української історії, це недавню глухо «запечатаного» комуністичною цензурою для українців і української історичної романтики. Йдеться про гетьмана Мазепу, що відірвав у свідомості української людини всіх наступних поколінь ідею державності, незалежності України, відокремлення України від Росії.

Мазепинство... За цим словом у циністично-російському лексиконі — майже дохотістична анафема (у церкви, історії, літературі) «зрадників». Як на рід, шлося не про самого Мазепу, а про ймовірних його послідовників серед «возз'єднаних» із «братими» українцями. «Брати» ретельно пильнували, щоби не відірвався в Україні дух Мазепи, а ще мазепинцем міг стати кожний українець, то кожен був винен у крамолі мазепинства, кожен підлягав знищенню Червоної царі проводила акції знищення мазепинства, тобто українства взагалі, це послідов-

ріє на сучасність). Історичний роман «Орда» проявляється духом сучасної суспільної атмосфери — від загальної картини нинішнього буття українського народу, стану його політичної і національної свідомості до її найхарактерніших фразеологічних репрезентативів: сумнозвісна «ковбаса» як суспільний ідеал деяких започатківаних «холодів», «стеть парад суверенітету», «хай голодують» нам більше буде тощо. У постатях людей з історії знаних і незаних, висвітлених автором, — виразна проекція рівня свідомості і поведінки сучасних українців, передокім державних — колег — письменників з Верховної Ради, з колишньої групи «239» в їх краї і силі. Можна визнати окремі призвища та фізіономії. Але роман — не політичний памфлет. Письменник прагнув більшого: дослідити виступати й ганебно для народу явище: українці страшають проти незалежності України. Це орда в являється в їхню свідомість, виїла, знехаднала їх душі. Він до-

ниство і байдужість, проже чухалися замість того і загнущати для себе час. Це суд і «над ними», над непередбаченим і суворим: писав: у чорну книгу вніс еніх впаде на голови він, філософ Тимотей Вергун, писальник «мечених» в Петербурзі, «всіх Україна служила, ца философи». Прозираючи, бачить у майбутньому України, «порівняно з якою забавкою», — червоною, мертв, мертв — тисяч 39-й і так далі роки. І в безбожниках Михайлівських храми людських душ позбавлені для безпереконливо-

ШЛЯХ ДО ВОСКРЕСІННЯ

Наша газета дуже рідко звертається останнім часом до жанру літературної рецензії. Цього свої причини, головна з яких — криза книговидавничої справи в Україні. Е, звісно, в українських митцях творчі, вагітні, непересічні, але лежать вони в шухлядах, або ж по видавничих шафрах. Бозна коли вони побачать світ.

Романові «Орда» відомого українського письменника Романа Іванчука пощастило — він дійшов до читача в журнальному варіанті і одразу ж став явищем не тільки літературного життя, а й суспільної думки. Журнал «Дзвін» передає з рук у руки. Про твір сперечаються, даке різка й сувора правда Романа Іванчука не всім до смаку.

Сьогодні я ми наведемо слово відомому львівському критикові Стефані Андрусів, яка робить спробу визначити соціальні й політичні проєкції «Орди». Нам здається, що з її роздумів буде цікаво ознайомитися кожному, кому дороге українське слово, хто шукає шляху до внутрішнього очищення, до внутрішнього воскресіння.

ніше й масштабніше, ніж білі, — від масового виморювання голодом, відірвали аж до спроби асесити за межі України. розсіяти. Оскільки це виявилось неможливим — такі були ті мазепинці забобогати, та й «братові» треба було щось їсти, українців знищували зерсиди, прищиплюючи їм «роєнізації», непамять, ненависть до Бога та України.

Як це властиво для художнього мислення Романа Іванчука, він розширює, зміщує семантику слова «Орда»: тут орда — людська маса варварів, безжалісних забобівників, руйнівників українського світу: татаро-монголи, що знищили українсько-князьську державу, татарсько-кримська орда, що впровадили століть янсажуала раптовими набігами, звірствами, — ясіром Україну, — московсько-царсько-білшовицька орда, що захопила українські землі під цим смерті Хмельницького. І орда як феномен національної свідомості, символ постійної загрози, страху смерті, рабства, як бінарний алгоритм соціально-психологічного поведінки окремої національної людської одиниці і всього етносу — олір чи покора, героїзм чи зрада. Явище об'єктивної української історії і явище національної психології. Орда зовнішня і орда внутрішня, це тотальніша й довговічніша.

Як завжди в романах Р. Іванчука, центральне місце в творі займають не головні дійові особи української історії — сам Мазепа, не головні події — задул гетьмана та спроба його втілення, бої, поразка, втеча, а їх відлучення у свідомості його сучасників і нащадків. Жанр історичного роману в Р. Іванчука еволюціонував від класичного його різновиду до роману з проєкцією (проєкцією істо-

водить це на матеріалі історії, який, за всієї історичної достовірності, виразно перегукється з історією XX століття, сучасності. Тобто, проєкція історії на сучасність і сучасності на історію. Це підкреслює сам автор: саме в минулому можна знайти відповіді на запитання, які ставити перед нами теперішні. Хто ми такі, українці, в цьому світі, чому так довго не мали своєї державності, отже, права бути самими собою? Чому й коли ми так змаліли — стали воїстину-малоросами, чужинцями на власній землі. діла. себе опанувати внутрішній орді орді рабства, цокопи, холуству?

Письменник звертається до історії, і не задля плачу. Ми, українці, так завжди плакали над собою, справді трагічною, історією, за словами не помічаючи як плач той і сліди хитрі чужинці-вороги вміли використати для себе. Коли цар Петро вислав Єлифана вивидати в Полуботку, звідки він узяв те своє золото, «світлий» князь Менишник почав його: «А ти признайся до гетьмана, розкаж бо його, пошлях над неенькою Україною, зачехданною москалями... Ти при моєму власні слави заговори, поту-жи... слівом нусти, ви ж, хохли, умієте так тужно плакати, що не ради і мене розоронували». Тут мова не тільки про підступність наших ворогів, це й зразок національної самокритики, намагання зруйнувати стелю нинішнього українського суспільства — психологічного поведінки середньостатистичного українця. Судово-риторична компетенція історії і людини пронизує роман «Орда». Суд України і української людини в залі історії: «Суд їде. Нас судять... судять за те, що ми українці. За історію нашу судять... мусимо нині відповідати за гріхи наших предків... Та що там за князі і гетьмани! За лі-

У романі «Орда» є розходять з Теврі до Києва. Петром, відомоювати перемішанство. Богом одневолю й німоту, хоч і с... «Так захотів Бог, за ми... мішанство стало нашою дна род не винен. Ми ж німо і, підкорюючи чужі країнного добра нам не перекрив підкорені краще жини ному люду іншими здається добро — ним самим вам зиває себе вашим визволювний запитан Петра, чому України, якщо розуміють, чи дійдування. «Як це так? У нас же спільна доля... мо! Ви ж і ради собі безні жорі, ні державних ус оборонити?» Відповідь Єлгорє: через жадобу володіння знайти не можете. Ви — віч свої біляма!» є актуальні нинішній, етатів україн Суд історії, тирає. Накануне «покидання на солідете в розпитих мотках рук, як ругує. Та, навіть іго не будете мати. У фрураїну, у фуфайках і підіте не багатіє». Сказаний прірію, судитимемо себе самі сумління.

Які знайомі імена

Про Валерія Леонтьєва, здається, ми знаємо все. Як і про кожну естраду зірку. Оригінальний одяг, манера поведінки на сцені і, безперечно, саме виконання. Словом, цільний яскравий образ. І все-таки чиником цікавості: який внутрішній, емоційний світ співака, чим живе він, про що думає, у що вірує?

— Я сам для себе відчував досить просту віру. Не вірю в Бога, як в Бога людину, тобто конкретного сирого старця, який уважно вдивляється з небес у наші грішні справи. Мені здається, що Бо існує як навіща і вищий розум. Людина, коли він ще не відпав, про керує Всесвіт всім живим і неживим.

Особисто вас що найбільше засмучує сьогодні? — Національне питання. Ніколи не розумів і не розумію, чому люди однієї національності повинні воювати людей іншої національності. — Вас хвилює питання: «Чи будуть пам'ятати мої пісні через п'ятдесят років»? Не хвилює, бо я впевнений: не будуть. Жанр, у якому працюю, — продукт швидкоплинний. Намагаюся бути завжди на вістрі моменту, але останній минає. Що вчора було цікавим, сьогодні викликає сміх. Сам сміюся над своїми телевізійними записами п'ятирічної давнини.

«КОХАНІЙ МОЖНА ВИБАЧТИ»

— Сьогодні у вас є величезна популярність, величезні гонорари, квіти, прихильники... Проте до цього ви знайшли в собі десять років. Якби така слава звалилася на вас одразу...

— Потрапив би до психіатра.

— Але ж є у нас ще зовсім юні зірки...

— Мені здається, тільки плазодити їм. Шлях, на який ми з Пугачовою витратили десятичирки, вони проходять за п'ять місяців. Це, безумовно, краще ніж «маринад» протягом десятичир.

— До речі, чому вам так довго не присуджували зна-

Відповідь дуже проста: навірня надавали надійним і перевіреним. Я ж ніби й не крамольний, проте все одно «кийсь» «неправильний». На мої концерти постійно збиралася велика комісія, якось навіть, відділ культури ЦК КПРС — повному складі з'явився.

— В тому ж крамолу відшукають?

— У тому, що я не такий, як усі.

— Вам пропонували поповнити «монологічний» клас КПРС?

— Так, але я делькатно відмовився, так само, як і від пропозиції служити КДБ.

— Це в Москві було, чи в Києві?

— На Україні.

— Чи були у вас пропозиції дати концерт президенту України, Росії?

— Ні, Ніколи. На даху не співав і на званні обиди мене не запрошували.

— Може все почалося з того, що у журналі «Тайм» ваш голос порівняли з голо-

сом Міка Джаггера, а хорєографію з Михайлом Баршніником.

— Так, саме через це публікацію мене на рік одлучили від ефіру: хтось дегідливо поклав журнал на стіл Сергію Ланіну, тодішньому голові Держтелерадіо СРСР і я вдалася.

Взагалі з пресою дружу, хоча рідко буюю задоволені тим, що про мене пишуть. Журналістів вважаю суміжниками за професією. Ніколи не звертаю уваги на плітки про себе у пресі. До редакцій не телефоную і встановлювати справедливості не намагаюся.

Можливо, тому ви опублікували «сенсацію» про вашу дачу?

— Один еспритний фотокор дійсно прозяв на будівлю моєї дачі, сфотографував її, а потім — добряче прибрехав щодо кількості поверхів і кімнат. Репортаж надрукували в додатку до «Труда» під детентивною назвою «Тієзниця Валерія Леонтьєва».

І все-таки журналіста розумію: він хотів, щоб читачеві стало цікавіше.

— Ви мешкаєте в елітному будинку?

— Два роки тому обміняв квартиру. Нинішнє житло — в центрі, але воно досить захватне і незручне. А з такою кількістю така, що навіть страшно було. Сам будинок — навузичайнісний, доступний суд-чому. Дуже жалю, що з ньюмо немає консьєржів, адже під моїми дверима часто збираються «гості» — випити й закустися. Оскільки будинок поряд із Білоруським вокзалом, то стало нормою, що якісь лю-

ди, не знайшовши пригукну на ніч, ідуть до мене. Мовляв, часу багато, що ходимо подивимось на Леонтьєва. І йдуть.

— А сусіди?

— Сусіди й мною визнає, не вітаються. Вони думали, що я впадаю в напад власного людоугодження алантову? шаланим у себе під дверима.

— Там, напевне, й прихильників почують?

— Номують і днюють. Хоча в цьому у наш важкий час є свої позитивні фактори.

— Вони упродовж доби чатують на вас?

— Не знаю, мабуть, амінують одна одну, але стоять постійно. Поклонники я вважаю нормальними явищем.

Справа йнакше в тому, як воно проявляється. Кіноні, наприклад, у мене чудові прихильники: протягом багатьох років вони ведуть на мене «досьє». Під час гастролей щіє весни, наприклад, подарували мені за № 6. Там афірані всі публікації та інформації про мене. Сам я ніколи б у житті такого не міг.

Щодо інших категорій людей, то, можливо, вони з тих, кого життя просто чимось обділило, і вони «само вдосконалюються» в такому чадному слідуванні.

— Ви маєте від них істотні неприязні?

— Наприклад, не міжку передплачувати пресу. Моя

Понині старішня зламана. Хтось, перекручує мою пошту й підіриває адресовані від мого імені. Я догадуюсь про це з наступних листів відповідей. Подібних курйозів чимало. Якось у готельний номер до мене позовнізла адміністратор і поповідмила, що до мене прийшла банька. Я здивувався, адже мій батько декілька років до того помер. Шкандість узяла своє, і я попросив пропустити інкогніто. Увійшов серйозно «навантажений» мужчина, що ледь тримався на ногах і «поставив» усі крапки над «і». «Слухай, друг, — каже, — мені дуже винити хочеться, але я, окрім тебе, тут нікого не знаю».

рії на сучасність). Історичний роман «Орда» про-
нятий духом сучасної суспільної атмосфери — від
загальної картини нинішнього буття українського
народу, стану його політичної і національної свідо-
мості до її найхарактерніших фразеологічних репре-
зентативів: сумнозвісна «ковбаса» як суспільний
ідеал деяких запопадливих «хохлів», «геть парад
суверенітетів», «хай голодують — нам більше бу-
де» тощо. У постатях людей з історії, знаних і не-
знаних, вимислених автором, — виразна проекція
рівня свідомості і поведінки сучасних українців,
передовсім державних — колега письменника з
Верховної Ради, з колишньої групи «239» в їх кра-
сі і силі. Можна впізнати окремі прізвиська та фізіо-
номії. Але роман — не політичний памфлет. Пи-
сьменник прагнув більшого: дослідити страшне й
ганебне для народу явище: українці виступають
проти незалежності України. Це орда втілює в
їхню свідомість, виїла, зневолоділа їх душі. Він до-

ниство і байдужість простих батьків наших: чом
же чухались замість того, щоб посісти свій простір
і загнати для себе час. Тому й судить нас Бог».
Це суд і «над ними», над російським імперіалізмом,
неупереджений і суворий: «Ім нині Бог вирок під-
писав: у чорну книгу внесений Батурин. Кров уби-
єнних впаде на голови винних і невинних». — каже
філософ Тимотей Вергун, привезений з іншими ки-
ївськими вченими в Петербурзький університет, бо
«вся Україна служить цареві — від землекопів до
філософів». Прозираючи крізь час, герой Іванчука
бачить у майбутньому ще тяжчі злочини ворогів
України, «порівняно з якими Батурин здаватиметь-
ся забавкою», — червоний від крові Дніпро, мерт-
ві, мертві, мертві — тисячі, мільйони: 33-й, 37-й,
39-й і так далі роки... І знеслий у небо, підірваний
безбожниками Михайлівський собор, і підірвані
храми людських душ: позбавлені страху Божого, звіль-
нені для безперешкодного творення зла...

Втіленням національного сумління виступає в
романі сповідник Мазепа Єпіфаній. Він не є непо-
рочним суддею — сам пройшов через падіння:
страх смерті, гріх мовчання, коли на його очах ка-
тували батуринців, гріх непам'ятства (після Бату-
рина забув усі молитви), гріх убивства, хай несподі-
мого (доторкнувшись устами до руки свого гетьма-
на, убив його). Та живе народне сумління, не дає
прирости навечно до його обличчя масці вовулаки-
зрадника: великим зусиллям волі він здирає її. Поря-
тувавши себе, хоче порятувати весь народ від орди
духа, малоросійства; національної зради, оезлам'ят-
тя, байдужості. То карлики засіли людям у душах,
орда карликів, що робить людей малими.

Звільнившись від влади карликів, від малості
свого духу, Єпіфаній повертається в Україну, щоб
обережно, тихо, з любов'ю й терпінням будити свій
народ від сну рабства, щоб «захопуючи землю
від Прип'яті до Чорного моря, від Пруту аж до
Лопані, оточеною високими тюремними стінами»,
пронести покляну кров'ю осяяний хрест до міс-
ця, де відбувся «Український Великдень — вимарш
гетьмана проти антихриста», де народилася ідея
державності, вивести свій народ з московської не-
волі, як Ізакійїл гебреїв з єгипетської. Поневолений
ордою духа, народ змалів у тому довголітньому
полоні: «продав свою зброю, пропив церковні чаші
і підносив завоювальникові хліб», зрікся своєї пісні
й мови, втратив історичну пам'ять. Та змалів він
і з принику, а не із самозадоволення, зарозумілості
й жорстокості, тому здатний підвестися, якщо, вста-
ючи з колін, зверне погляд свій до Бога, захоче
будувати Храм Божий, в якому Україна засвітить
свічки волі.

Єпіфаній прокинувся на згазирі Батурина. У
руках замість хреста — жербячка палиця, поруч-
нього — скорботна жінка в чорному. Мотря Ко-
вубейна, що в його сні являлась йому нескореною
і чистою Лебедицею, а неподілк конає на палі, як
на хресті, Старий Козак. Чи воскресне цей вічний
мученик? Чи довідаються про цю жертву люди?
Чи підуть хресним ходом до місця нашого Велико-
дня, щоб створити Храм Божий — вільну державу
і вільну від рабства неволі й рабства духу людину?
Звільнившись від зовнішньої орди, Україна по-
чала зводити Храм своєї Держави, але Храмом,
освяченим присутністю Бога і справжньої незалеж-
ності, стане та споруда лише тоді, коли ми, кожен із
нас, звільнимся від орди внутрішньої — безвідпо-
відальності, байдужості до долі Батьківщини, лінив-
ства, споживацтва, провінційності, духовної і куль-
турної залежності від ординської психології, мало-
російства в мисленні й мові — від орди наших душ.
Лише коли утвердимо в своїй свідомості відчуття
своєї українськості, причетності до цієї землі під
шатром Бога в її величч і терпінні, у наших душах,
спустих, примучених ордою, воскреснуть віль-
на людина і вільна Україна.

Стефанія АНДРУСІВ.

ДО ВОСКРЕСІННЯ

водить це на матеріал історії, який, за всієї істо-
ричної достовірності, виразно перегукється з істо-
рією XX століття, сучасністю. Тобто, проекція істо-
рії на сучасність і сучасності на історію. Це під-
креслює сам автор: саме в минулому можна знай-
ти відповідь на запитання, які ставить перед нами
теперішнє. Хто ми такі, українці, в цьому світі, чо-
му так довго не мали своєї державності, отже, права
бути самими собою? Чому й коли ми так змаліли
— стали воістину малоросами, чужинцями на влас-
ній землі, дали себе опанувати внутрішній орді
орди рабства, покори, холуйства?

Письменник звертається до історії, і не задля
плачу. Ми, українці, так завжди плакали над своєю,
справді трагічною, історією, за сльозами не поміча-
ючи як плач той і сльози хитрі чужинці-вороги вмі-
ли використати для себе. Коли цар Петро висилає
Єпіфанія вивідати в Полуботку, звідки він узяв те
своє золото, «світлий» князь Меншиков почас його
го: «А ти признайся до гетьмана, розжалоб його,
поплат наденькою Україною, забордованою моска-
лями... Ти про моєму внішній славній заговорі, поту-
жи... сльозу пусти, ви ж, хохли, умієте так тужо
плакати, що не раз і мене розворушували». Тут мо-
ва не тільки про підступність наших ворогів, це й
зразок національної самокритики, намагання зруй-
нувати стереотипи міфологічного мислення і соціаль-
но-психологічного поведінки середньостатистичного
українця. Судово-риторична концепція історії і лю-
дини пронизує роман «Орда». Суд України і україн-
ської людини в залі історії: «Суд іде. Нас судять...
судять за те, що ми українці. За історію нашу су-
дять... мусимо нині відповідати за гріхи наших
предків... Та що там за князів і гетьманів! За лі-

У романі «Орда» є росіянин, який щороку при-
ходить з Твері до Києва, «заного антихристом
Петром, відмовляти пер... гріх свого народу
— месіанство: Богом обраний народ несе людство
неволю й німоту, хоч і сам не мав ніколи свободи.
«Так захотів Бог, а ми виконавці його волі. Тому
месіанство стало нашою долею і нашим горем... Мій
народ не винен. Ми ж нічого із завоювань не ма-
мо і, підкоряючи чужі краї, самі гинемо. З нарабо-
ваного добра нам не перепадє навіть децимі. На-
віть підкорені краще живуть, і тому нашому тем-
ному люду інколи здається, що недокрадене у вас
добро... ним самим вам принесене, і він дожно на-
зиває себе вашим визволителем». Але коли Єпіфа-
ній запитав Петра, чому самі не вступилися з Ук-
раїни, якщо розуміють, що їй і собі зло приносять,
він здивувався: «Як це так — вступитися? Для чого?
У нас же спільна доля... Нам не можна бути окре-
мо! Ви ж і ради собі без нас не дасте: ні війська,
ні зброї, ні державних установ не маєте, хто ж вас
оборонить?» Відповідь Єпіфанія: «І в цьому ваше
горе: через жадобу володіти чужими землями своєї
знайти не можете. Ви — як ті сліпці... Здеріть із
віч свої бігма!» — актуальною для всіх, включаю-
чи нинішній, етап українсько-російських відносин.
Суд історії триває. Наказаний гетьман Полуботок
нею «покліканий за свід... золота ви не знай-
дете в розритих могилах... ме воно з ваших
рук, як ртуть. Та, навіть... ші, користі з ньо-
го не будете мати. У фус... прийшли ви на Ук-
раїну, у фуфайках і підете з неї: грабінники ніколи
не багатіє». Сказавши правду про час і нашу істо-
рію, судитимемо себе самі за кодексом власного
сумління.

Й МОЖНА ВИБАЧИТИ ВСЕ»

ра, а хоре-

дом Барш-

через що

на рік од-

хтось до-

журнал на

лину, тоді

журтелерадіо

сою друку,

задоволе-

мене пи-

тив вважаю

професією.

ю уваги на

у пресі, до

ефоную і

справедли-

ся.

тому й опу-

сацию» про

ний фото-

авна на бу-

сфотогра-

добряче

кількості

Репортаж

датку до

детективною

Валерія

рналіста ро-

щоб чита-

те в елітно-

ому обмінюв

но житло —

оно досить

чне. А зву-

що навіть

сам будинок

ди, не знайшовши при-
гук на ніч. Ідуть до
мене. Мовляв, часу ба-
гато, го' кодімо поди-
вимоси на Леонтьєва.
І йдуть.

— А сусіди?

— Сусіди зі мною
взагалі не вітаються.
Вони думають, що це
я заради власного за-
доволення влаштовую
шалмани у себе під
зверима.

— Там, напевне, й
у пресі, до

прихильниці ночують?

Ночують і дню-
ють. Хоча в цьому в-
наш важкий час є свої
позитивні фактори.

— Вони упродовж
добі чатують на вас?

— Не знаю, мабуть,
змінюють одна одну,
але стоять постійно.
Поклоніння я вважаю
нормальним явищем.
Справа лише в тому, як во-
но проявляється. У Києві,
наприклад, у мене чудові
прихильниці: протягом бага-
тьох років вони ведуть на
мене «досьє». Під час гас-
ролей цієї весни, наприклад,
подарували том за № 6. Там
зібрані всі публікації та ін-
формації про мене. Сам я
ніколи б у житті такого не
зібрав.

Щодо іншої категорії лю-
дей, то, можливо, вони з-
тих, кого життя просто чи-
мось обділило, і вони «само-
вдосконалюються» в такому
чужому слідуванні.

— Ви маєте від них іс-
тотні неприязні?

— Наприклад, не можу
передплачувати пресу. Моя

поштою скринька зламана.
Хтось перекручує мою пош-
ту й відправляє адресатові
від мого імені. Я здогадуюсь
про це з наступних листів-
відповідей. Подібних кур'єр
зів чимало. Якось у готель-
ний номер до мене подзво-
нила адміністратор і повідо-
мила, що до мене прийшов
батько. Я здивувався, адже
мій батько декілька років до
того помер. Цікавість узяла
своє, і я попросив пропус-
тити інкогніто. Увійшов сер-
йозно «навантажений» муж-
чина, що ледь тримався на
ногах і «поставив» усі крап-
ки над «І». «Слухай, друг,
— каже, — мені дуже випити
хочеться, але я, окрім тебе,
тут нікого не знаю».

— Вибачте, а ви не бої-

теся крадіжок?

— Тьху-тьху-тьху. Одного
разу мене хотіли «почисти-
ти». Вони прийшли на кон-
церт, бо з повною серйозні-
стю вивчали новий об'єкт: по-
дивилися з різних боків і ви-
рішили брати. Кузьміна.
Про це заявили на слідстві.

— Ваш вільний час? Як
ви відпочиваєте?

— Люблю доспати, почи-
тати... під... я. До
речі, у... вільний час зняв-
ся у фільмі «Екстрасенс». А
це люблю бігти вночі. За
кермо і швидко їхати бозна
куди.

— А міліція?

— Лише один раз онтра-
фували.

— У вас велика сім'я?

— Я і мама.

— А про кохання можна?

— Можна. Кохання, воно,
ж, знаєте, не запитує, на-
 який строк йому прописати-
ся: на три місяці чи на трид-
цять років. Усе залежить
від сили почуття. На мій по-
гляд, кохати дано не кожній
людині.

— А вам?

— Двічі в житті був сер-
йозно закоханий. Двічі був
одружений. Але...

— Чого не можна вибачи-
ти навіть коханій жінці?

— Усе можна вибачити.
— Чарівна незнайома,
яка вона для вас?

— Як дві краплини води
схожа на актрису Кім Бессін
джер.

— У побуті, для своїх
близьких як складає людина?

— Звичайно, буваю не

— Ви гурман?

— Ні, їм дуже мало, де

попало і що дадуть.

— На сцені ваш імідж —
втілення екстравагантності і
непередбаченості. Звідки та-
кі дивовижні костюми?

— Своєю часу, у 60—70-х
роках, шив лише сам, хоча
ненавидів сидіти з ниткою і
голкою. Та іншого виходу не
було. Тепер почав їздити за
кордон, слава Богу, ще зап-
рошують, і тому маю можли-
вість купувати костюми й усі
доповнення до них у спеці-
альних магазинах Сан-Фран-
циско і Нью-Йорка. Дуже
зручно: заходив, а через дві
години виходив повністю
«запакований».

— Даруйте за банальне
запитання, а вам не хотіло-
ся там залишитися?

— Я нічого не маю про-
ти західного життя: воно кра-
сиве й сите. Але як забрати
із собою усіх своїх глядачів?
Інакше все доведеться почи-
нати з нуля. Щодо роз'їздів,
то я ніколи не задихався
від віропідданства. Берізки
є в Канаді, такі ж самі хма-
ри й озера. Справа в іншо-
му, справа в людях, з які-
ми ти спілкуєшся, з якими
живеш, кого любиш, для ко-
го працюєш. Це ще пов'язан-
о з особливостями моєї сі-
м'ї. Родина завжди вела
мандрівне життя: батько був
ветеринаром, а мати і я по-
стійно їздили за ним. На од-
ному місці жили не більше
як три-п'ять місяців. Коли
вісім, то вже було дуже до-
го. Може, тому в мене пов-
ністю відсутні спогади про
дитинство.

— Складається враження,
що ви надзвичайно легка лю-
дина?

— Скоріше — терпляча.

Не вмію скандалити, а скан-
дали бувають досить потріб-
ні хоча б для реклами.

— Заради чого ви могли
б залишити сцену?

— Це найкраще, що в ме-
не є. І на сьогодні головне
моя приналежність. Іноді люди
розділяють: на сцені, мовляв,
ви один, у житті — інший.

— Я ж такі акценти перевер-
таю. Життя для мене — сце-
на. До речі, в перервах між
виступами актори більше
грають, ніж на сцені.

— Ви заслужений артист
України, довго працювали в
Луганській філармонії...

— А я й тепер там пра-
цюю. Точніше, сам не знаю,
де я працюю. Живу в Моск-
ві, «трудова» лежить у Лу-
ганську. Та хіба не все од-
но, де їй лежати?

— А якщо кордони ви-
никнуть?

— Тоді заберу. Взагалі
якісь дива кояться. Я не ду-
маю, що політики хочуть до-
бити нам гірше. Вони хочуть
кращого. Треба сподіватися,
що колись воно так і буде.
Так уже повелося, що ко-
мусь на долю випала Жовт-
нева революція, комусь —
колективізація, комусь — вій-
на. А нам... Нам пощастило
— перебуваю з усіма наслід-
ками, що з неї випливають.

— Чи збираєтеся ви гуч-
но відзначати своє двадцяти-
річчя роботи на сцені?

— Боже борони. Я взагалі
проти урочистостей з таких
приводів. Хіба це добре, ко-
ли люди почнуть говорити:
«Ох і кляча, вже двадцять
років співає...». Тому най-
кращий спосіб відзначити
ювілей — вигадати нову про-
граму і заспівати цікаві піс-
ні.

Бесіду веде
Ольга КУНГУРЦЕВА.

Фото Ганни
МЕДВЕДЕВОЇ.

Історія б...
на польсько...
чоловіка до...
ки, а щоб т...
ставиною...
влаштувала...
займай чужо...

Правда ж...
но, сподобає...

До кол...
прибігла шк...
ниці. «Анто...
бухгалтера...
терміново за...
ни Білик, ма...
рок, аж серц...
Боже! Що...
доньками...»
стріла не за...
ректорка Лі...

— Це я т...
говорити, т...
кімнату бібл...
Пішли. Ж...
рішуче пове...
ключ: возмо...
мала бути...
За кілька х...
Степанівна з...
доньками ні...
хворіли, дві...
ніхто їх не...
дуть її саму...
Кузьмівна. Д...
калі. Підста...
чоловікові н...
нулу ніч пер...
впевненість...
кою».

Антоніна...
подь з вами...
Але, самі р...
оскарженню...
палена дав...
хворобою...
геть чисто з...
сеній він не...
стінах підле...
тилки нею...
дверима бібл...
ві на вишка...
тами, в том...
власні діти...
тільки супер...
ред мати її...

Усе відст...
стерпним ба...
Вила конкур...
дала її з п...
віковому се...
лінійкою, ш...
лу. Ляскала...
рознівана п...
ку. На щаст...
сцени учні...
не підтверд...
ті самодурів...
відала Ліді...
уроках істо...
страція до...
цький лад?»

— Зізнав...
били. — ви...
подробниц...
доброго, віч...
«суддя». во...
вона ж «кат...
поклінати г...
літніх дон...
суперниці: х...
них мати р...
ніна аж зад...
років молод...
лічні лікарі...
нервової хв...
навівець. По...
юшену крові...

— Не тр...
лійте. — бл...
що хочете р...

Дівчат...
спасибі за...
такі пожад...
на — ці «С...
які нахваля...
дверима біб...
нулися за д...
цем: хай «...
«роботу». С...
хав, що «та...
Лідія...
чі, хвалилас...
співчуттям...
батька вовк...

Жарт номера

Реформи чудові — їт тільки що робити з неродом?

Б'ячеслав
НАЛЬГОВОВ.

Мал. Сергія
ФЕДЬКА

ЧЕСНОЮ ПРАЦЕЮ

Шуригін дивився по телевізору передачу «Ще ви можете, коли в квартирі» ретового погосло світо.

Федір Ілліч подивився у вікно. В будинку напроти вікна світилася.

— Треба знати, чи є світло в сусідів? — подумав голос Федір Ілліч і навітомачи пішов до дверей.

Як не дивно, у сусідів та й в усьому під'їзді світло було. — Значить, згоріли пробки! — зробив висновок Шуригін, узяв із кухні табуретку і вкрутив нові пробки. Світло в квартирі не з'явилося.

— Що ж, доведеться викликати електрика. Хоча навіряди чи електрик сьогодні прийде. Якби це не було світла у всьому під'їзді чи хоча б на всьому поверсі, а так!

Тепер же який час, що без пляшки ніхто нічого робити не буде, а коли з'ясувати, що година вже пізня, робочий день давно закінчився, то тут, мабуть, і без двох пляшок не обійдеться.

Та дуже вже хотілося подивитися «Футбольний огляд»... — О-а, де наше не пропадало! Дві пляшки — так дій! — махнула рукою Федір Ілліч, запалив свічку і пішов накривати стіл.

— Хліб, ковбаса, грибочки, помідорчики, ну, і дві пляшки вина з антресолей.

— Здається, все готове! Тоді до роботи! І Федір Ілліч

узяв свою валізу, з якою ходив на роботу.

— Не інакше, як у коробці замкнуло!

Не минуло й п'яти хвилин, як у квартирі знову засяяло світло, запрацював холодильник, замикнувся телевізор...

— Ось такі! Хоч довелось робити чужу роботу, на інший під'їзд, проте, як то кажуть, «гра варта заводу!» — подумав Федір Ілліч і відкривав пляшку: — Заробив чесним трудом!

Сашко ЛЮК.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Почуте мимохідь

А ХТО Ж БАТЬКО!
У пологому відділенні лікарні молодого батька, який приїхав збирати свою дружину, вітають з перестанками: двома хлопчиками-близнюками. Схвилюваний батько запитав: — А хто ж батько другого хлопчика?

ЗАЛИТИ ОЧІ
Заходить чоловік до аптеки і питає: — У вас є краплі для очей? — Є. — А пляшка є? — Пляшок у нас немає. Загляньте очі з пляшечки. Поруч стоїть молодий та й радить: — Мій оце в суботу очі заливав, так з великої пляшки хлопчав...

ТУРБОТЛИВА
Не довгоцвіте пиво, продавець мило посміхалась клієнтам: — Не для себе старіюся, а для вас. Хочу, щоб усім вистачило.

ЗАМІСЛИВСЯ
Мати: — Васильку, дивись! Курчатка вже вильовується з яєчок. Васильку, подумавши: — Але як вони туди потрапили?

Почув і записав: Мухайло БЛОКРИНИЦЬКИЙ.
Київська область.

Дустенка п'ять днів не було на роботі.

— Хворів, — пояснив він товаришам, які зустріли його співчутливим оханням.

— А вигляд хороший, — підтримали Дустенка.

Сайжик, — як огірочок. — Хоч консерви, — пожартували.

— Відлежався.

Дустенко сів за стіл, натягнув нарукавники і, притупивши до грудей рахівницю, важко зітхнув.

— Простуда дала ускладнення.

— На ноги? — поцікавилися стриженою.

— Серце чи печінку? — Нирки?

Дустенко махнув рукою: — На пам'яті! Нічого не пам'ятаю. Хто? Де? Коли? Як! Ну, кі бум-бум.

Присутні оштовпili.

— Точно, — підтвердив Дустенко. — Все, що було, кануло в забуття.

— А про річний завіт не забули! — стриженова головох Панасенко.

— Як завіт?

— Той, що ви взяли додому перед хворобою.

— Нічого я не брав.

— Та ви що?

— Нічого. Не брав — і все. Не пам'ятаю.

— Та як ви смієте?! Тут втрутився Голубенко.

— Як вам не соромно! — накинусь на головуху. — У людини ускладнення, а ви причепились до хворого, як бавний лист.

— У нього ускладнення, а в мене буде інфаркт, — скопився головох за серце.

Дустенко поглянув на головуху і, звертаючись до присутніх, поцікавився: — Хто це?

Всі зашемерили із відкритими ротами. А в головоху й язик випав, ніби в гончого собаки, який щойно пробіг сто кілометрів.

— Як це хто? Головаху.

— Який?

— Наш.

— А що він тут робить?

— Керує.

Дустенко дівав із портфеля флакон із ліками, відміряв 20 крапель, і, добавивши у склянку води із чайника, одним залпом випив.

— Який сьогодні день? — поцікавився.

— Понеділок.

— А місяць?

— Лютий.

— А ти, Лисиче, що — не чуєш про Лисичу?

— Про Ганісича? А що це таке — новий гатунг голландського сиру?

— Ото, — буркнув Вороно, — тобі все б тільки сир! Це ж право, право вимовляти окремі голосні замість деяких приголосних, нова свобода слова. Розумієш? Ти що, й досі не знаєш, що легше десь раз вимовити «и», ніж один раз «ри» або «ир» в тому ж самому слові «сир»? Крім того, ні-

— Червень.

— Рік?

— 1992.

— А я й не знав.

Через натовп присутніх тараном проринувся Бабанський, якого звістка про дустенкове ускладнення вразила, ніби блискавка по голові.

— А як мій відеомонітор, що ви брали на три дні? — прокричів.

— Хто це? — протер Дустенко окуляри й став розгадувати Бабанського, ніби вперше його бачив.

— Це Бабанський! — підказали.

— Не знаю! З якого відділу? — Із нашого. Ваші столи поруч стоять. Ви друзі.

— Воно та Бабанський йому друг, — скинув Дустенко.

Бач, що вигадав! Відеомонітор. Та як вам не соромно! Не брав! Не знаю! Наклеп! І прошу всіх залишити кабінет. Мені свіже повітря потрібне.

Коли останній присутній хотів закрити двері, Дустенко тихим голосом прошептів:

— Григорію Івановичу, попроси залишитися на хвилину.

— Служав нас.

— Я вам подарую гроші на придбання холодильника. Ви обіцяли сьогодні віддати.

— Який холодильник? — Не знаю. Можливо, «Донбас» або «Оку».

— І де ви їх ніки купите? Черга — на 100 років.

— Яке мені діло? Брали гроші, так віддайте.

— Як?

— Ті, що ви в мене позичали.

— А свідки є?

— Які свідки? Ви прийшли — я дав. Зняв з ошаднички.

— Можливо, й зняли, але де їх діли — я не знаю.

— А хто знає?

— Ви самі. Ви зняли, ви й знаєте.

— Попрошу віддати гроші!

— Ви хвора людина, — сказав твердо Григорій Іванович.

У вас ускладнення. Ви нічого не пам'ятаєте.

— Хто вам це сказав?

— Ви самі. У присутності 20 чоловік. Сядьте і лікуйтеся. Я вам наведу квартиру відчиню й дам таблетку валідолу. Спокійно на здоров'я.

І, грюкнувши дверима, пішов геть.

Віктор СЕМЕНЯКА.

Мал. Володимира
ХОРОШЕНКА

Казочка

ДУХ УТРОБНИЙ

Одна Вороно летіла, летіла та й сіла. Не в калюжу, а на гілку. В калюжі Вороно тримала не сир, як мало б бути, а газету, згорнуту трубочкою і вже прочитану.

Подивилася Вороно вниз, бачить — Лисича йде, ледь поспіває і потім поверне себе величезну трубочку. Який чомусь зветься голландським, хоч потисив і він дозвіс не з Голландії, потягнув Лисичу.

Втомилася Лисича і зупинилася відпочити під деревом, саме під тим, на якому сиділа Вороно. Втерши піт з чола, подивилася, за звичкою, доторі і, звичайно, побачила Вороно.

— Гей, Вороно, здоров'я! Чого ти замість сиру газету тримаєш? Грамотна думка?

Вороно взяла газету під крило, подивилася на Лисичу і відповіла:

— А ти, Лисиче, що — не чуєш про Лисичу?

— Про Ганісича? А що це таке — новий гатунг голландського сиру?

— Ото, — буркнув Вороно, — тобі все б тільки сир! Це ж право, право вимовляти окремі голосні замість деяких приголосних, нова свобода слова. Розумієш? Ти що, й досі не знаєш, що легше десь раз вимовити «и», ніж один раз «ри» або «ир» в тому ж самому слові «сир»? Крім того, ні-

ні маю тримати в роті газету замість сиру. Тим паче що слово «калорія» з огляду на карнацію літер «р» нещодавно замінено на благозвучне слово «біт», десерт який цілком заміняє одну, що саму калорію.

Дивуюсь тобі, Лисичко, з такою грацією і талією, зазубленою морщинкою і спокійним хвостом, шубою соборного кутра, з такою кмітливістю і дотепністю, дорозумінням й благоговінням!

Ага, ось воно що! То, виходить, це одна, найновіша, наймодніша свобода слова! Даймо початки! Попрося Лисича газету у Вороно.

— Тримай! — ніби неохоче відповіла Вороно і, злетівши з дерева, розгорнула на весі розмах своїх крил газету перед лисичим носом.

Тільки-но Лисича підвелася, щоб доторіти лапами до газети, Вороно тої ж миті схопила сир і миттєво піднялася разом з калоріями і голландськими бітми газетними.

І знову в новій наці, як і колись, утробе опинилася над духовним.

Анатолій ШЕВЧЕНКО.

ШКІЛЬНИЙ ЗАДАЧНИК ЧАСІВ СНД

1. Фірма «А» запропонувала фірмі «Б» цукор по 50 карбованців за кілограм, який фірма «Б» у свою чергу, запропонувала фірмі «В» за ціною 55 карбованців за кілограм.

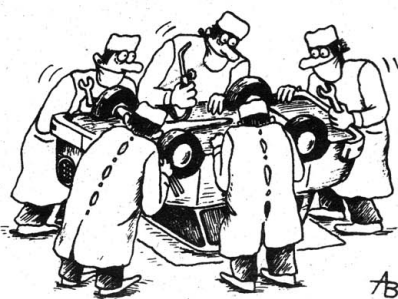
Питання: скільки цей цукор коштуватиме фірмі «В» і де взагалі цукор!

2. З пунктів «А» і «Б» назустріч один одному виїхали два ешелони з вугіллям.

Питання: навіщо?

3. Скілки у 1992 році має коштувати електропаяльник зі «Знаком якості», якщо його зроблено у 1989 році і на ньому вигравіровано ціну — 12 карбованців 42 копійки.

Задачник уклад Борис ЛУКІН.
Одеса.
Мал. Володимира АДАМОВИЧА.

ПОНЕДІЛОК

29 червня

ПРОГРАМА УТ

- 4.00 УТН
8.10 Фільм-концерт «Захаро-
вичів пісню»
9.40 «Геліфільм» «Нехай б'ють
мене — сильніше буду»
9.20 Цирк, цирк, цирк.
11.25 Художній фільм «Укра-
дене щастя» 1 та 2 серії.
12.35 УТН.
16.00 «Джерелце». Телебач-
ення української мови.
16.50 Документальний теле-
фільм «Синиренки»
17.35 Б. Станкович. Симфонія
№ 3 для флейти і струн-
них.
17.55 «У єдності — свобода».
Писемник О. Де.
18.25 Концерт ансамблю «Го-
лоси»
19.00 УТН.
19.10 Документальний фільм
«Цирк та його діти»
19.30 «Хто ми...» Громадсько-
політичний відеотелеба-
чення.
20.20 Співає «Гроно».
20.40 На добраніч, діти!
21.00 «ДНІПРО»
21.35 Ай Пі Ківи інформую.
21.40 «Синиренки»
22.55 Естрадний концерт.
23.25 УТН.
23.50 Фільм-опера «Ріголетто»

І КАНАЛ «ОСТАННІНО»

- 5.00 Новини.
5.30 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
5.30 Ранкова гімнастика.
6.00 Новини.
8.20 «Стежка, яка веде до хра-
му». Документальний
фільм.
8.55 Мультфільми.
9.55 «Смієне життя». Худож-
ній фільм.
10.00 Новини (з сурдоперекла-
дом).
13.10 Телемистецтво.
14.35 «Дімамай». Художній
фільм, 1 серія.
15.45 Казки та притчі народів
світу.
15.50 Прем'єра мультфільму.
16.20 Між нами, дітьми.
17.00 Новини.
17.25 НІП.
17.55 Футбольний огляд.
18.10 Шоденний і міжнародно-
го юнацького конкурсу
ім. П. І. Чайковського.
18.25 Шоденний і міжнародно-
го юнацького конкурсу
ім. П. І. Чайковського.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 «Нова студія» пред-
ставляє.
22.00 Новини.
23.20 «У лабіринтах кіно-2».
0.05 «Все міняє мови мить».
Художній фільм-моногра-
фія.

КАНАЛ «РОСІЯ»

ІІ ПРОГРАМА УТ

- 17.35 Кишенька панорама.
18.00 РТБ «Коронація» «Дже-
рал електрик» та «Вріс-
то-Мієс» «Скуча» пред-
ставляють програму «Ке-
неді. Мадонна та амери-
канська мрія».
18.55 Реклама.
19.00 Виста.
19.20 Свято коханої дівчи-
ни.
19.30 Продовження програми
«Кенеді. Мадонна та
американська мрія».
21.00 «Тихий дім. Ведучий —
С. Шолохов».
21.55 Реклама.
22.00 Виста. Астрологічний про-
гноз.
22.20 «Тихий дім. Продовжен-
ня».

4 (ОСВІТНІ) ПРОГРАМА ТА
СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 8.00 Новини.
8.30 Концерт ансамблю «Чу-
маки» м. Києва.
8.45 Т. Тургенів. Сторинки жит-
тя і творчості.
9.30 Переклада. Англісь-
ко-українською мовою.
10.00 «Мішани» — через 75
років.
11.00 Погляд не із сторони.
11.30 П. Чайковський «Пори-
року»
13.10 Мультфільми.
13.50 Худ. фільм «Гаряче міс-
течко».
15.00 Відеоанімація.
16.00 Т. Тургенів. Сторинки жит-
тя і творчості.
16.45 Погляд не із сторони.
17.15 Відеоанімація.
17.30 Погляд не із сторони.
18.00 Забуті дні.
19.10 Мультфільми.
19.30 Худ. фільм «Віле йло».
21.15 «Адакти». Худ. теле-
фільм, 1 серія.
22.25 Міжнародний турнір з
футболу серед жінок.
23.25 Згадуєчи Ціфаманя.

ВІВТОРОК

30 червня

ПРОГРАМА УТ

- 8.00 3 восьмий до дев'ятої.
9.00 «Точка приземлення». Те-
ленарис.
9.25 Науково-популярний
фільм «Мова тварин»
10.30 Звучать твори Ф. Шопе-
на.
10.45 Художній фільм «Лані
Марія»
12.10 УТН.
12.25 Доброго вам здоров'я.
12.35 Для дітей. Веселля.
16.05 Телефільм «Мати людсь-
ка»
17.05 Академія гітари.
17.25 Науково-популярний
фільм «Шляхами Захара
Веркута»
17.45 «Спадщина». Історичні
та культурні пам'ятники
Одеси.
18.30 Лірична музика.
19.00 УТН.
19.10 Телефільм «Природне пи-
штво»
19.30 «Студія 1 грудня»
21.00 «ДНІПРО»
21.35 Урочистий вечір громад-
ської секції Києва, присвя-
чений 125-річчю Конфедера-
ції Канади.
22.55 УТН.
23.10 А. Шнітке. «Реквієм»

І КАНАЛ «ОСТАННІНО»

- 5.00 Новини.
5.30 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
5.30 Ранкова гімнастика.
6.00 Новини.
8.00 «Варіаті тек плачуть».
9.05 Прем'єра науково-попу-
лярного фільму «Позов
про спадщину»
9.35 «Смерть малекині»
Художній фільм.
10.55 Мультфільми.
11.00 Новини (з сурдоперекла-
дом).
13.35 Вночі.
14.30 Прем'єра документаль-
ного фільму «Хазя-
їн-пан»
14.00 Новини.
14.25 Уроки Ольги Іванової.
14.40 «Дімамай». Художній
фільм, 2 серія.
15.50 Мультфільми.
16.10 Фільм дитин. Прем'є-
ра художнього телефіль-
му «Ганна», 1 серія.
17.00 Новини.
17.20 Сільські хроніки.
17.50 Прем'єра документаль-
ного фільму «Моно-
лог у містері»
18.15 «Варіаті тек плачуть»
19.00 Тема.
19.15 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Художній телефільм «400
вінток Вірджинії». 4 серія.
21.30 Ситуація.
22.00 Закриття 1-го міжнарод-
ного юнацького конкур-
су ім. П. І. Чайковського.
У перерві — Новини.

КАНАЛ «РОСІЯ»

ІІ ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Виста.
7.25 Час ділових людей.
7.25 Дозвілля.
8.10 Студія «Нота бене».
8.50 Напад сад.
9.35 Ази кар'єри.
10.10 Телеанімація.
11.10 Складчина.
11.45 Теніс. Умблдонський тур-
нір.
12.40 Селіньє питання.
13.20 Там-там-новини.
15.15 Мульті-пульти.
15.25 «Дитини» Прем'єра
фільму 6 серія.
15.45 Музика в пам'ятниках
архітектури.
16.15 Християнська програма.
16.45 Т.І.К.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Версія.
18.00 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.
19.30 Київська панорама.
19.50 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.

4 (ОСВІТНІ) ПРОГРАМА ТА
СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 8.00 Новини.
8.30 Непаняний Весвіт.
9.15 Ескулап.
9.25 Манера.
9.55 Вогице.
11.25 Французька мова. 1 рік.
11.55 Французька мова. 2 рік.
12.25 «Лувр». Док. фільм. 12
серій.
13.20 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Спелес»
15.45 Відеоанімація.
16.00 Вогице.
16.30 Ескулап.
16.40 До землі обітованої.
17.10 «Лувр». Док. фільм. 12 се-
рій.
18.05 Непаняний Весвіт.
18.50 Мультфільми.
19.10 Худ. фільм «Море кохан-
ня»
21.15 Док. телефільм «Нви ди-
во» 1 серія.
21.45 «Адакти». Худ. теле-
фільм, 2 серія.
22.55 «Російська пісня» зби-
рає друзів.

СЕРЕДА

1 липня

ПРОГРАМА УТ

- 8.00 3 восьмий до дев'ятої.
9.00 П. Чайковський. Кон-
церт для скрипки з орке-
стром.
9.20 Науково-популярний
фільм «Точка роси»
10.20 «Тополіний спів». Про-
блемно-етнографічна про-
грама.
11.00 Художній телефільм «Ме-
тичара — збір морських»
12.25 УТН.
12.40 Документальний теле-
фільм «Світязь»
13.00 Кинозустріч.
14.00 УТН.
16.05 Сонячне коло.
16.45 «Живе слово». Відповіді
на листи.
17.25 Співає Лілея Волянська.
18.10 Науково-популярний
фільм «Райські острови
гетьмана Сагайдачного»
18.30 Концерт старовинної му-
зики.
19.00 УТН.
19.10 Телефільм «Портрет у
борі»
19.30 Знайомі в Канаді.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 «ДНІПРО»
21.35 Реклама.
21.40 Художній фільм «Через
терни до віноку» 1 та 2
серії. У перерві — УТН.
0.15 Хорові твори А. Вещеля.

І КАНАЛ «ОСТАННІНО»

- 5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
5.30 Ранкова гімнастика.
6.00 Новини.
8.20 «Варіаті тек плачуть».
9.10 Мультфільми.
9.50 Науково-популярний
фільм «Тамсінні Байкаль-
ського хребта»
11.00 Новини (з сурдоперекла-
дом).
13.10 Телемистецтво.
13.55 Вночі.
14.00 Новини.
14.20 Сьогодні і тоді.
14.50 «Небезпечний поворот».
Художній телефільм, 1 ча-
стина.
16.10 Мультфільм.
16.20 Художній фільм «Ган-
на», 2 серія.
17.00 Новини.
17.25 «Політика» пока-
зує.
17.55 Мультфільми.
18.00 «Варіаті тек плачуть».
18.45 Зустріч у Концертній
студії Останніно з письмен-
ником А. Панченко.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Художній художнього те-
лефільму «400 вінток
Вірджинії». 5 серія.
21.35 Ферма.
21.55 Чорний лиця.
22.30 П'ять кілець.
22.45 Новини.
23.20 Ліпнот.
23.50 Каліграф-шоу.
0.35 «Дімамай». Художній те-
лефільм, 3 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ»

ІІ ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Виста.
7.25 Час ділових людей.
7.25 Дозвілля.
8.10 Студія «Нота бене».
8.50 Напад сад.
9.35 Ази кар'єри.
10.10 Телеанімація.
11.10 Складчина.
11.45 Теніс. Умблдонський тур-
нір.
12.40 Селіньє питання.
13.20 Там-там-новини.
15.15 Мульті-пульти.
15.25 «Дитини» Прем'єра
фільму 6 серія.
15.45 Музика в пам'ятниках
архітектури.
16.15 Християнська програма.
16.45 Т.І.К.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Версія.
18.00 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.
19.30 Київська панорама.
19.50 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.

4 (ОСВІТНІ) ПРОГРАМА ТА
СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 8.00 Новини.
8.30 Перший тайм.
8.45 Колесо огляданих.
10.45 Поспівачі врятувати
планету.
10.45 Теплий дім.
11.45 Німецька мова. 1 рік.
12.15 Німецька мова. 2 рік.
12.45 Знакомство з німцями.
13.15 Дозвілля. Кітти в домі.
13.30 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Як розбігати-
ся зі справками»
15.45 Відеоанімація.
16.00 Колесо огляданих.
17.00 Поспівачі врятувати
планету.
18.00 Теплий дім.
18.45 Мультфільми.
19.15 Фільм «Повна історія
«Бітлз»»
21.15 Телефільм «Яви диво» 2
серія.
21.45 «Адакти». Худ. теле-
фільм, 3 серія.
22.50 І. Колосовський. Фільм-
концерт.

ЧЕТВЕР

2 липня

ПРОГРАМА УТ

- 8.00 3 восьмий до дев'ятої.
9.00 Кинопрограма.
10.00 Музичний фільм «Дайте
мені співати»
10.50 Пешуки творчість облич-
чя.
11.55 Співає гурт «Соколи»
12.25 УТН.
12.40 Документальний фільм «Пара-
дусити»
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселля.
16.35 Науково-популярний
фільм «Драй-Хмара. Ос-
татні стовпи»
17.05 «Не прийди, Останніно»
17.40 Співає засланена арти-
стка Ужає! і Лілія Сан-
дусеа.
18.10 Прем'єра науково-попу-
лярного телефільму «Ос-
татні історії»
18.25 Шлях до себе. Зустріч з
професором А. Горн-те-
вичем.
19.00 УТН.
19.10 Телефільм «Чарівник сль-
з»
19.30 «Мелодія через віки»
Композитор М. Скорик.
20.40 Адакти.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 «ДНІПРО»
21.35 Хроніка МВС.
21.45 Молодіжна студія «Гарт»
21.45 УТН.
0.00 «Галілиці Ігри». Спортив-
на програма.

І КАНАЛ «ОСТАННІНО»

- 5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
5.30 Ранкова гімнастика.
6.00 Новини.
8.20 «Варіаті тек плачуть».
9.10 Мультфільми.
9.50 Науково-популярний
фільм «Тамсінні Байкаль-
ського хребта»
11.00 Новини (з сурдоперекла-
дом).
13.10 Телемистецтво.
13.55 Вночі.
14.00 Новини.
14.20 Сьогодні і тоді.
14.50 «Небезпечний поворот».
Художній телефільм, 1 ча-
стина.
16.10 Мультфільм.
16.20 Художній фільм «Ган-
на», 3 серія.
17.00 Новини.
17.25 До шістнадцяти і стар-
ше.
18.05 «Варіаті тек плачуть».
18.45 Знайомство з новими
людьми (з субтитрами).
18.10 Художній телефільм «Ган-
на», 3 серія.
19.00 Новини.
19.25 До шістнадцяти і стар-
ше.
19.45 «Варіаті тек плачуть».
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра художнього те-
лефільму «400 вінток
Вірджинії». 6 серія.
21.40 Фестиваль у Санкт-Пе-
тербурзі «Білі ноти»
22.40 Ситуація.
23.00 Новини.
23.20 Акторські посиденьки.
«Чим закінчується каз-
ка»
0.10 «Небезпечний поворот».
Художній телефільм, 1
частина.

КАНАЛ «РОСІЯ»

ІІ ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Виста.
7.25 Час ділових людей.
7.25 Дозвілля.
8.10 Студія «Нота бене».
8.50 Напад сад.
9.35 Ази кар'єри.
10.10 Телеанімація.
11.10 Складчина.
11.45 Теніс. Умблдонський тур-
нір.
12.40 Селіньє питання.
13.20 Там-там-новини.
15.15 Мульті-пульти.
15.25 «Дитини» Прем'єра
фільму 6 серія.
15.45 Музика в пам'ятниках
архітектури.
16.15 Християнська програма.
16.45 Т.І.К.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Версія.
18.00 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.
19.30 Київська панорама.
19.50 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.

4 (ОСВІТНІ) ПРОГРАМА ТА
СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 8.00 Новини.
8.30 «Суперніна». Мульт-
фільм. 16 серія.
9.00 Головини тут я.
9.30 Пілігрим.
10.15 Термінал.
10.45 Савелій Якушов у про-
грамі «Кучи Правди і Я»
11.00 «Здрастуйте, мене звуть
Марина»
12.00 Пілігримство і тради-
ції.
12.15 Іспанська мова. 1 рік.
12.15 Іспанська мова. 2 рік.
13.15 Дозвілля. Домашній клуб.
13.30 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Літаком, по-
ліком, автомобілем»
15.30 Відеоанімація.
16.00 Пілігрим.
16.45 Пілігримство і тради-
ції.
17.00 «Суперніна». Мульт-
фільм. 16 серія.
17.30 Термінал.
18.00 «Здрастуйте, мене звуть
Марина»
19.00 Мультфільми.
19.40 Худ. фільм «Свідок»
21.30 Відеоанімація.
22.55 «Остання вишня на зад-
ньому дворі». Телефільм.

П'ЯТНИЦЯ

3 липня

ПРОГРАМА УТ

- 8.00 3 восьмий до дев'ятої.
9.00 Науково-популярний
фільм «Малі лебіді»
9.20 Музичний фільм «Повер-
нення майстра»
10.20 Спаліни. «Літописний
Белгород»
11.05 Художній фільм «Випад-
ок на пасажирі»
12.20 УТН.
12.35 Створити себе.
13.20 Співає і танцює «Моло-
дість»
16.05 Для дітей. «Віно фанта-
зії»
17.30 Любитель хорової музи-
ки.
18.00 Прем'єра науково-популяр-
ного телефільму «Міль-
йони трупів»
17.10 Концерт канадської спі-
вачки Любі Вільш.
17.45 Напад сад, горді.
18.00 Музичний глумець.
18.40 Документальний фільм
«Датерина»
19.10 Мультфільми.
19.30 «Мелодія через віки»
Композитор М. Скорик.
20.40 Адакти.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 «ДНІПРО»
21.35 Ай Пі Ківи інформую.
21.45 Художній фільм «Пере-
дай далі»
23.05 УТН.
23.20 Концерт естрадних ви-
конців.

І КАНАЛ «ОСТАННІНО»

- 5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
5.30 Ранкова гімнастика.
6.00 Новини.
8.20 «Варіаті тек плачуть».
9.05 «Сль танців в'я — Тоніо»
Художній фільм.
9.45 Мультфільми.
10.30 Прем'єра художнього те-
лефільму «Пливе, пливе
кораблик»
11.00 Новини (з сурдоперекла-
дом).
11.20 Клуб мандринжів (з сур-
доперекладом).
11.35 Врідж.
13.40 Висок-клас.
13.55 Вночі.
14.00 Новини.
14.20 Подарунок меломану. Спів-
ає Д. Хворостовський.
14.50 «Небезпечний поворот».
Художній телефільм, 2 ча-
стина.
16.00 Концерт музичний клуб
«Свято на ймення «На-на»»
17.00 Новини.
17.25 Закон.
17.55 Грай, гармоні.
18.25 Прем'єра художнього те-
лефільму «Мішель для дітей»
18.50 Мультфільми.
18.55 «Мішель» «Хто з на-
ми»
19.15 «Кіно до запитання»
19.30 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 ВІД представляє. У перер-
ві — Новини.
0.15 «Небезпечний поворот».
Художній телефільм, 2 та
3 частини.

КАНАЛ «РОСІЯ»

ІІ ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Виста.
7.25 Час ділових людей.
7.25 Дозвілля.
8.10 Студія «Нота бене».
8.50 Напад сад.
9.35 Ази кар'єри.
10.10 Телеанімація.
11.10 Складчина.
11.45 Теніс. Умблдонський тур-
нір.
12.40 Селіньє питання.
13.20 Там-там-новини.
15.15 Мульті-пульти.
15.25 «Дитини» Прем'єра
фільму 6 серія.
15.45 Музика в пам'ятниках
архітектури.
16.15 Християнська програма.
16.45 Т.І.К.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Версія.
18.00 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.
19.30 Київська панорама.
19.50 На п'ятій сесії Верховної
Ради України.
4 (ОСВІТНІ) ПРОГРАМА ТА
СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»
8.00 Новини.
8.30 Студія «Рост»
9.05 Ази кар'єри.
9.20 Телекросворд.
10.05 Мистецтво відображен-
ня.
10.20 Виста.
11.00 Джерела. Про людину
з любов'ю.
11.40 С. Рахманінов. Другий
концерт для фортепіано
з оркестром.
12.15 Англіська мова. 1 рік.
12.45 Англіська мова. Сім'я
вільно.
13.15 Дозвілля. ТВ-ательє.
13.30 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Влакитна
лагуна»
15.45 Відеоанімація.
16.00 Телекросворд.
16.30 Джерела.
17.10 Студія «Рост»
17.45 Письмо з США.
18.00 Ази кар'єри.
18.15 Мистецтво відображен-
ня.
18.45 С. Рахманінов. Другий
концерт для фортепіано
з оркестром.
19.00 Мультфільми.
20.20 Худ. фільм «Знайомство
наосліп»
20.50 Відеоанімація.
21.00 Норма.
21.15 «Миргород та його меш-
ки» Худ. телефільм, 1
і 2 серії.

СУБОТА

4 ЛИПНЯ

І ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Документальний телефільм «Постскриптум до першого декрету».
9.30 Тріо «Любидь».
9.30 Е. Максименко. «До востанньої думки». Вистава за твором Б. Пастернака.
11.15 Прем'єра документального телефільму «Храми Подільня».
11.45 «Ми з України». Концерт учнів студії при Національному ансамблі танцю України ім. П. Вірського.
12.05 Діти дітей. Художній фільм «Історія про принцесу-ластуху та її вірного кося Фаладу».
13.25 УТН.
13.35 Клас-юніор-бізнес.
13.35 Доброго нам здоров'я!.
13.05 Тележурнал про хореографа Анатолія Бедичева.
15.45 Нивне слово. Українська мова в школах Одеси.
16.15 Художній телефільм «Той

- самі! Мюнхгаузен». 1 та 2 серії.
18.30 «Відради до душі». Художник О. Дубовик.
19.00 УТН.
19.10 Р. Штраус. «Соната для скрипки і фортепіано».
19.30 «Надвечір'я». Передача для людей старшого віку.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Відеофільм «Посол Пона-двоя». Документальний фільм про українців в Україні.
22.20 Арт-майдан.
23.30 УТН.
23.45 Артемідан. Продовження.
І КАНАЛ «ОСТАННІО».
6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Ганькава гімнастика.
7.40 Спорт для всіх.
8.10 Прем'єра науково-популярного телефільму «Музичні інструменти та їх історія». 4 серія.
8.40 Як досади успіху.
8.55 Радіо «Труба».
9.25 Центр.
10.05 НЛО: неоголошений візит.
10.35 Що означають наш імені на?
11.50 Медицина для тебе.
12.30 Документальний телефільм «Німці у другій

- світової війни». Фільм 4. Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Фільм — дітм. «Ванит на стрілі». Художній телефільм.
15.10 Мультифільм.
15.20 Концерт Оркестру російських народних інструментів під управлінням М. Некрасова.
16.25 У світі тварин.
17.05 Художній фільм «Важкола Майя».
17.35 Шаслиний випадок.
18.35 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Як стати злізкою?». 1 серія.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Художній фільм «Як стати злізкою?». 2 серія.
21.40 До і після опівноч. У перерву.
0.20 «Мелодії Бродвею».
І КАНАЛ «РОСІЯ».
І ПРОГРАМА УТ
7.00 Вісті.
7.20 Регіо. Майя Кристаліна.
7.35 «Судді».
8.00 «Московський бейсбол».
8.00 «Міжнародний турнір на правах Московського університету».

- 8.30 Відкритий світ.
9.15 Освідчення в коханні.
9.30 Програма «Оз».
10.00 Відеонавігатор «Плюс одна дитина».
11.15 Як жити будемо?
12.00 Зінгаг удачі. Вікторина.
13.00 Вісті.
13.20 «Бурда моден» пропонує...
13.50 Театральний роз'їзд.
14.10 Плігрім.
14.55 Денний сеанс. «Все навпаки». Художній фільм.
16.00 Теніс. Уімблдонський турнір.
17.00 Документальна панорама. «Коли Вітебск був Парижем».
17.35 Парламентський вісник.
17.40 «Судді». Телецікл про Конституційний суд Росії.
18.00 Кавська панорама.
18.20 Сорепані твори.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожного дня.
19.30 «К-2» представляє: «На екрані Америка». 2 випуск.
20.00 Відкриття фестивалю мистецтв «Красна площа за проше».
22.30 Реклама.
22.35 Вісті. Астрологічний прог-

- ноз.
22.55 Теніс. Уімблдонський турнір.
4 (ОСВІТІН) ПРОГРАМА ТА СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ».
8.00 Я — в Росії.
8.50 Ритмічна гімнастика.
9.20 З ранку даниємо.
9.50 Мультифільм.
10.00 Фільм — дітм. «Що там за поворотом?». 1 і 2 серії.
12.05 Клуб мандрівників.
12.55 Кінопанорама.
14.10 Мультифільм.
14.50 Фільм «Підрозділ міліції».
16.05 Музична пауза.
16.10 Док. телефільм «Книгиня Наталя Петрівна».
16.35 Хто допоможе безробітному?
17.05 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
17.45 Відеоспорт.
20.00 Концерт оркестру «Віртури Москви».
20.50 Мультифільм для дітей.
21.00 Мультифільм.
21.30 Худ. фільм «Танці з вовнами».

НЕДІЛЯ

5 ЛИПНЯ

І ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неїлю вранці.
9.30 Документальний фільм «Перед іконою».
10.00 І. Гальман. Вистава Одеського театру музичної комедії.
12.35 УТН.
12.45 Співає Київ.
13.20 Концерт артистів балету.
13.30 Маю честь.
13.30 «Сміхач». Науково-панаваляна. Відеопрограма.
17.30 УТН.
19.10 Мультифільм.
19.30 Телісім щастя.
20.30 Телефільм «Я покажу вам сад...».
20.40 Стопками дитячої Біблії.
21.00 «ДНІПРО».
21.30 «Ретрокінозал». Художній фільм «Весна на За-

- пінній вулиці».
23.00 Тиждень.
23.30 Телеспортсмена.
0.15 Пісні В. Шаповаленка.
І КАНАЛ «ОСТАННІО».
6.00 Година сили духу.
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тиреж «Спортлото».
7.40 «Відкриті скриньки». Документальний фільм.
8.05 Мультифільм.
8.20 З ранку даниємо.
9.05 Можливо все.
9.35 Ранкова зірка.
10.25 Під знаком «Пі».
11.15 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
11.30 Кінофільм.
12.20 Харків-15.
13.00 Прем'єра документального телефільму із серіалу «Заповідники дикої природи». Фільм 5.
13.30 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 5. (Франція).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог у прийому ефірі.

- 13.00 Казни та притчі народів різних країн.
13.05 Мультифільм.
13.10 Клуб мандрівників.
16.00 Панорама.
16.40 Телеюція.
16.55 Уолт Дісней представляє...
17.45 Новини.
18.05 Врейн-ринг.
19.00 Презентація художнього фільму «Стелла».
19.40 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Павидко-плітний серпень».
21.00 Паскуми.
21.45 Спортивний мік-енд.
22.00 Виват. Санкт-Петербург.
23.00 Новини.
23.25 О. С. Пушкін. Читач Дмитро Журавлов.
І КАНАЛ «РОСІЯ».
І ПРОГРАМА УТ
7.00 Вісті.
7.20 Концерт ансамблю «Беріка».
7.50 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів ІБА.
8.50 Хоцте, вірте.

- 9.20 Острів Адродіти.
10.05 «Суперкіна». Мультфільм. 19 серія.
10.30 Ати-бати.
11.00 Мегалопіс.
11.30 Терешені.
12.00 Зінгаг удачі. Вікторина.
13.00 Вісті.
13.20 «Мама вишла заміж...».
14.45 Музичний фільм.
17.00 Теніс. Уімблдонський турнір.
17.45 «Судді». Телецикл про Конституційний суд Росії.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожного дня.
19.30 «Футе». Художній фільм.
21.05 Обличчя до столиці.
21.20 Тележурнал інформую.
21.40 Телефільм.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Телефільм.
22.30 Рок-кафе.

- 23.00 Теніс. Уімблдонський турнір.
4 (ОСВІТІН) ПРОГРАМА ТА СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ».
8.00 Телефільм «Місце проживання».
8.55 Світ грошей Адама Сміта.
9.25 Концерт ансамблю «Фініст-балалайка».
9.55 Допоможи собі сам.
10.25 Мультифільм.
10.55 «Аства» представляє.
11.40 Радіо «Труба».
12.10 «Маю честь». О. Пушкін.
12.40 Кінофільм вечір Л. Лещенка.
14.30 Мультифільм.
14.50 Мелеховому.
15.50 Відеомузика.
16.05 Зоряний лощ.
17.30 Інститут людини.
18.00 Відеоспорт.
20.00 Рок-макс. «Генезис».
21.00 Норми.
21.15 «Росія молода». Худ. телефільм. 3 серія.
22.20 Худ. фільм «Небезпечні зв'язки».

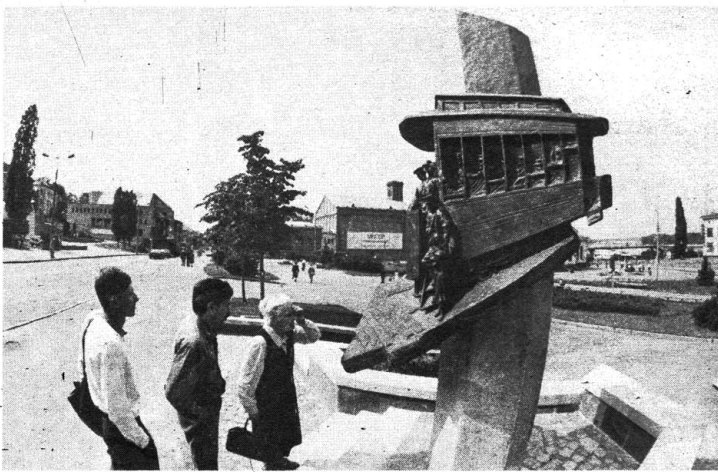
Реклама

УКРАИНСКАЯ ФИРМА «ВИСТ»

доставит зарубежные газеты и журналы из Западной Европы по вашему адресу в Киеве за 36—48 часов.

Подписка с любого дня и на любой срок. Цены европейские. Оплата в СКВ по нашим счетам.

Заказы принимаются по адресу: Киев-24, а/я 90. Справки по тел.: 293-71-51.

У Києві до 100-річчя пуску першого в Східній Європі електричного трамвая на Поштової площі відкрито пам'ятний знак.

Скульптор Ю. Кисельов, архітектор В. С. Бобов (на фото). Фото Володимира ФАЛІНА.

Реклама

НАУЧНО-ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ ОБЪЕДИНЕНИЕ СИРИУС

Поставка и патентное гарантийное обслуживание компьютеров и компьютерных сетей для научно-технического разработок, компьютерной мультипликации, издательской деятельности.

Системы на базе процессоров 386/40 MHz, 486/50 MHz, i860, системное и специализированное программное обеспечение.

ВСЕ, что лучше реализуемо нами техникой НАУЧНОЙ ФАНТАСТИКИ БУДЕМ РЕАЛИЗОВАТЬ

ХАРЬКОВ, ул. Пожарского 2/10, тел./факс 94-35-73, 94-28-11, 43-12-66.

SIRIUS

Виробниче об'єднання «18-й підштанковий завод» пропонує!

Враховуючи наближення найвідповідальнішого періоду проведення сільськогосподарських робіт, для підприємств АПК, радгоспів і колгоспів та інших підприємств України до 30 червня пропонуємо (під попередню оплату) підштанки №№ 106, 107, 108, 110, 111, 115, 46118, 120, 202, 204, 206, 208, 210, 211, 214, 215, 216, 303, 306, 466311 266311, 313, 314, 318, 60722, 926722, 180500 та їх модифікації.

За довідками звертатися по тел: 5-44-48.

Адміністрація ВО ДПЗ-18.

м. Вінниця.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 419346.

Комітет друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 031120.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Адреса редакції: 252047 Київ-47, вул. Некрасова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-66; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рукописів не повертаємо.

За точністю викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.